

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIETUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NIDUM ALFARIA.

X. ÉVF. 1909. 5. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó közepén.

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

VIRGO IPSUM, QUEM GENI-

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVASTI CUJUS NON SUM DIGNUS.

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1909. február hóban befolyt díjak.

Bozóky Bonaventura és neje 4 k, Szegedy Maszák Aladárné 7 k, Gaál Katalin és Veronika 4 k, Löffler Mária 2 k, dr. Pályi József Aka 21 k 34 f, Gyömörő 17 k 22 f, Kisbár 11 k 28 f, Lengyeltót 20 k 06 f, Mezőkomárom 4 k, Nemesdéd 9 k 40 f, Nemesvid 15 k 24 f, Pápakovácsi 10 k 20 f, Ják 25 k 20 f, Tapolca 7 k, Tótygyugy 2 k 16 f, Zics 9 k 20 f, Veszprém egyházmegyéből 202 k 39 f, Gross Ignác 24 f, Lesztenszky Julia 2 k, Palkovics Jánosné 2 k, Chincani Romana és Eliz 4 k, Dunkl Ida 4 k, Sándor Ágnes 1 k, Takács Gizella 2 k, Kránitz Dánielné 5 k, Hoffmann Jenny 5 k, Szabó Mária 2 k, Madaras Józsefné 10 k és gyűjtése özv. Weisz Gáspárné részéről 2 k, Brauch Károlyné 10 k, Brauch Ferenczné 10 k, Kozma Jánosné 2 k, Mihályfi Edéné 2 k, Madaras József 2 k 38 f, Kovács Mária 5 k, Marthon Mária 4 k, Pecséri Ferenczné 2 k, Kostyál Istvánné 2 k, Kollár Borbála 1 k, özv. Szűts Istvánné 2 k, Korber Mária 1 k, Groszauer Czeccilia 50 k, Lehota József 2 k, a handlovai tagoktól 1 k 50 f, Lipinszky Károly 2 k, Kulcsár Sarolta 1 k, Meiszingner Teréz 24 f, özv. Marx Antalné 5 k, Beznák Mariska 5 k, Truzsits Erzs 2 k, Rossman János és neje 2 k, Takács Borbála 2 k, Tachy Ábris plébános úr a dobóruszkai tagoktól 34 k 20 f, Nemessányi Emma 2 k, Eger érseki egyházmegye területéről nygs. Debreczeni János kanokok úr által 1900 k, Burián Nándorné és Nandin 4 k, Lafranko Károlyné gyűjtése összesen 20 k, Paust Géza részéről 4 k, Walther Ernőné 10 k, Kramarik János 4 k, Feigl Dénesné 2 k, Edvi Illés Gyuláné gyűjtése 6 k, Scholcz János részéről 2 k, Babai Pálné 2 k, Heuberger 2 k, Rabolt Margit 4 k és gyűjtése Rabolt Ferenczné részéről 4 k, özv. Balás Sándorné 4 k, özv. Bodoki Lajosné 4 k, Fodor Ferenczné 4 k, Györkö Teréz 2 k, összesen 22 k, Gröger Rezsőné 2 k, Herfert Ilona és Irén gyűjtése összesen 39 k 24 f, Coufáhl Ferenczné részéről 2 k, Horvát Judit 24 f, Köhler István és neje 6 k, Hancz Antalné 4 k, Rengl Ferencz 4 k, Szauer Alajos 4 k, özv. Huszár Sámuelné 2 k, Köhler Mária és Ilonka 4 k, Hikl Róza 2 k, özv. Wiedenmann Jánosné 2 k, Dózsa Mihály és neje 5 k, özv. Baumann Ferenczné 4 k, a kétegyházai tagoktól 16 k 80 f, Fejérváry Czölentin 10 k, Galli Betti gyűjtése összesen 8 k, özv. Gerlőczy Károlyné részéről 2 k, Kauszer Józsefné, Vilma és Klarissze 6 k, báró Skerlecz Mária gyűjtése összesen 12 k 24 f, Balogh Erzsébet részéről 2 k, Mészáros Hermina 2 k, Arányi Margit 2 k, Csáky Eveline grófnő 2 k, Maletin Julia 2 k, Vendelin Lajosné 2 k, Seres Pálné 24 f, Lutter Nándorné 10 k és összes gyűjtése 29 k 44 f, Csaudinger Lenke részéről 24 f, Klenk Hilda 24 f, Frinell Mihályné 24 f, Csóri Rózi 24 f, Gref Józsa 24 f, Kiss Ilonka 24 f, Vagács Mihályné és Julia 4 k, Eckermann Mariska 4 k, Pois Norbertné 2 k, Szabó Jánosné 4 k, ifj. Szabó 4 k, özv. Erdélyi Teréz 4 k, gyűjtése összesen 18 k, Benes Magdolna részéről 12 k, Bittermann Katalin 2 k, Laub Jánosné gyűjtése 16 k, dr. Botzenhardt Jánosné részéről 6 k, Flóri Józsefné 2 k, Seeger Rozália 4 k, Thaller Istvánné 2 k, özv. Séger Józsefné 2 k, Kesztyeli Betti gyűjtése 5 k, Popovits Juliska részéről 1 k, Hornyák Jánosné 4 k, Tausch Hermin gyűjtése 14 k 68 f, Kostyál Katalin részéről 2 k, Németi Ervin 1 k, Walla István, Biri, Anna és Erzsébet 96 f, Zachári Ádámné 24 f, Polz Józsefné 24 f, Pittfor Jánosné

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: M. L.: A munka apotheosisa. — Az eucharisztikus hitközség. — A mindennapi áldozás tűzhelye. — *Reviczky Aladár C. M.*: Szent Paszkál életrajza. — *E. A.*: Mít mondott a pápa? — *Szepessy László*: Alkonyat. — *Saly László dr.*: Imáorák. — *S. J.*: Az Oltáriszentség araja. — *Madaras Aurél*: Jézus a betegek között. — *Sz. U.*: A Galilei körből. — *Sz. A.*: Katonatörténetek. — *Krasznayánszky János*: Pillanatnyi felvételek. — *Tichy Sándor C. M.*: Életképek. — *Krasznayánszky János*: Falusi képek. — *Szepessy László*: Májusai gyermekének. — A szabad Bulgáriában. — Röptében a nagyvilág körül. — *M. L.*: Liliomok lilioma.

A munka apotheosisa

AZ OLTÁRISZENTSÉG a munka apotheosisa. Örök emléke annak a nagy munkának, melyet a názáreti Jézus három év alatt végrehajtott: megváltotta az emberi nemet, a lelkek billióit; odahagyta ácsmühelyét és egy nehezebb munkához fogott, az ember újjáteremtéséhez. Igazi munka volt, melyért vérét ontotta, melyért fölment a Golgotára s melyért életet is odaadta. Mondhatjuk, igazán szerette hivatását a megváltást, mert engedelmes volt érettünk mindhaláláig és pedig a kereszthaláláig. S munkás lelke azontúl sem szűnik meg fáradozni érettünk az Oltáriszentségben, melyben művének örök emlékét hagyta. Hisz ez volt művének betetőzése, a megváltás munkájának megdicsőülése. Az Oltáriszentség nélkül a Golgota áldozata nem lett volna teljes megváltás, mert habár az ősbűnt eltörölte, a bűnös embert nem helyezte volna vissza eredeti állapotába, az Isten boldogító közellétébe. Az Oltáriszentség alapításával a föld ismét paradicsommá változott: az ember Istennel társalog, sőt többet kap, az életfája sincs elzárva előle, övé az egészen, csak vágyódjék utána, dolgozzék érette: dolgozzék az Oltáriszentségért, hogy azt megérdemlje, hogy azzal munkájának gyümölcsét leszakítsa, az izzadság után homlokát az eucharistia dicsőségfényével övezze s a munka fáradozmai után Istenben megnyugodjék.

«Én vagyok a te fölötté nagy jutalmad», ezt mondotta Isten Ábrahám-nak. A munkás léleknek fölötté nagy jutalma az Oltáriszentség: az Isten kenyér alakjában. Hisz minden érette történik; érette dolgozunk, hogy dicsőségét emeljük és hirdessük, érette dolgozunk, hogy őt kiérdemljük. A földi kenyér csak eszköz, de az égi kenyér a cél. Ellenértéke, végtelen

ellenértéke a világ összes munkaenergiájának. A míg Oltáriszentség van a világon, dolgozni fognak az emberek, mert a boldog kenyér látása izgalmomba hozza a lelkeket, megfeszíti az idegeket, rugalmassá teszi az izmokat, kedvet önt az emberbe, ki véres verejtékével műveli a földet, hogy az buzát és szőlőt teremjen; apa, anya buzgalommal, szeretettel, égő vágygal tanítja, neveli gyermekét, hogy a hivatottból apostol legyen Melkizedek rendje szerint s szavára a föld ajándékai az ég ajándékaivé, az angyalok kenyerévé legyenek s Isten velünk maradjon örökké.

Tehát a cél: Istent keresni, a teremtésben a teremtőt megtalálni. Ott szunnyad a föld rögeiben, a munkának kell előhívnia, ott szunnyad az ifjú lelkében, csak munkálkodni kell, hogy az a lélek érdemes legyen az apostolok hatalmát gyakorolni s a föld terményeit, melyhez a munkásnép izzadsága tapad, egy munkában megedzött apostoli lélekkel Krisztus szavára Krisztus testévé és vérévé változtatni, és Krisztus örökké közöttünk legyen s jelenlétével munkára buzdítson s eucharistikus életével munkára tanítson.

Igy dicsőül meg a földművelés, az ipar s az értelmiség munkája az Oltáriszentségben. Ez az emberiség legeszményibb kenyérkérdése. Az élő munkaprogramm örökké dolgozik s örökké arra int, mit már a zsidóknak mondott Palesztinában: «Munkálkodjatok, de nem oly eledelért, mely veszendő, hanem a mely megmarad az örök életre, melyet az ember fia ad nektek.»

Jézus fáradozik, Jézus örökké dolgozik. Mindig várja az embert s ha jön segít; az áldozáskor maga megy az emberhez; valahányszor az oltárszekrényt kinyitják, valahányszor áldozásra csengetnek, Jézus missióra megy s egy napon az egész világon millióknak és millióknak lelkében tart kör-szemlét, kutat, búvárkodik s belülről fejleszti az embert, láthatatlan erővel, hangtalanul dolgozik s ha az ember hozzá hasonlóvá kezd lenni, a lélek fényleni, világítani, melegíteni kezd, akkor ismerjük meg az ő munkáját s annak örök dicsőségét.

Ő a munkát munkával dicsőíti meg. S ha föltámadáskor vagy Úr-napján fényes menetet látunk fölvonulni, ez a körmenet a munka apotheosisa. Az ő ellenségei is tartanak tüntető fölvonulást a munka dicsőségére s az nap henyélnek. Krisztus örökké dolgozik, Krisztus örök dicsősége az ő örök munkássága lesz. Az ő színe is vérvörös, de nem rongy és festék, hanem a munkában kiontott vér, igazi vér, mely ujjafteremtette e világot!

M. L.

Némuljon el minden emberi és halandó test; félve és rettegve álljon itt; tűnjék el minden földi a gondolatokból; mert a királyok Királya, az urak Ura, Krisztus a mi Istenünk jelenik meg, hogy feláldoztassék s a hívek eledele legyen. Küldd el a Szentlelket reánk és ez ajándékokra, hogy az ő szent áldása és dicsőséges jelenléte által a kenyeret Krisztus szent testévé változtassa.

Szent Jakab apostol szertartáskönyve.

Az eucharisztikus hitközség.

MI AZ EUCHARISZTIKUS HITKÖZSÉG? Az eucharisztikus hitközség az, melynek plébánosa maga jár elől jó példával az Oltáriszentség külső és benső imádásában és teljesen szakít a janzenisztikus multtal, midőn alkalmazza X. Pius pápa dekrétumát a gyakori és mindennapi szentáldozásról, naponta áldoztat gyermekeket, fiatal embereket, fiatal leányokat, családapákat és anyákat, idős embereket és betegeket.

Ezen ideális hitközség már létezik a rodez-i egyházmegyéhez tartozó egyik falusi plébániában, francia földön.

Plébánosa Cros jézustársasági atya tanítványa, a ki maga is, egészen fiatal korában, egy kollegiumi retraite alkalmával jutott a mindennapi szentáldozás gyakorlására. Mióta pappá szentelték, szívének az volt legforróbb vágya, hogy híveit a mindennapi szentáldozásra szoktassa. A következőkben látni fogjuk, hogy teljes mértékben sikerült ezen vágyát, úgy a vidéken, mint a városban valóra váltani.

Valamint a templomban mindennek központja az oltár, úgy az ember vallásos életének forrása az Oltáriszentség. Másrészt a gyakori szentáldozás igen hasznos a gyermekeknek, a fiatalságnak, a családapák és anyáknak, hogy a halálos bűnöket és a bűnre vezető alkalmakat elhagyják s a kegyelem állapotában megmaradjanak. Mindazokhoz tehát, kik a kegyelmi élet bőségét akarják élvezni, szól a hívó szózat: áldozni, áldozni annyszor, a hányszor állapotbeli kötelességeik engedik, áldozni annyszor, a hányszor a szentmisén részt vesznek, sőt áldozni még a misén kívül is, ha ezen nem lehetnek jelen.

A gyakori szentáldozás terjesztésére legalkalmasabb eszközök a gyermekeknek: hittanórák, ifjúsági misék, első szentáldozás; a felnőtteknél: évi eucharisztikus szent gyakorlatok karácsony és husvét előtt csoportonként a hívekkel; a betegeknek és haldoklóknál a beteglátogatások. Végre az egész hitközségre nézve az Oltáriszentség, a naponkénti esteli imádság, nappali és éjjeli szentségimádás, és a vasárnaponként tartott különleges ájtatossági gyakorlatok.

Eucharisztikus hitoktatás. A plébános minden nap hittanórát tart a templomban. A hitoktatásban nagyon gyakran kitér az Oltáriszentségre. Az óra előtt az Oltáriszentségről szóló ima, az oktatás végén énekek ugyancsak az Oltáriszentségről. Ezen hitoktatások alatt a gyermekeknek megmagyarázzák mindazon szertartásokat, melyek a szentáldozásnál előfordulnak. Vasárnap a nagy misénél röviden átisméltik a heti hittanórák alatt tanultakat, a szülők jelenlétében.

Napi ifjúsági és a csüförtöki és vasárnapi misék. A fiúk, a helyett,

hogy a templom valamelyik zugában húznák meg magukat, mint az oly gyakran történik, szépen a kóruson foglalnak helyet. Szigorúan megkövetelik tőlük a jó magaviseletet. Az oltár fényben úszik és tele van-virággal. Fiúk és leányok karban felelnek a miséző pap latin imádságaira s közösen mondják a mise franczia szövegét Ez a közös imádság emlékezteti az embert a papszentelés alkalmával szokásos misére, melyen a felszenteledők a felszentelő püspökkel közösen mondják a szentmisét.

Első áldozás. Ezt az első áldozást megelőzi három napi lelki magány. Ennek befejeztével a gyermekek két példányban leírnak egy-két elhatározást, melyet a szent gyakorlat alatt fogadtak. Például: «Nem alszom el soha anélkül, hogy tökéletes bánatot fel ne indítottam volna magmban. Fölteszem, hogy minden hónapban hetenkint kétszer, háromszor, négyszer, ötször, hat-szor vagy minden nap áldozni fogok.»

Az esteli szertartásnál a pap ezen szavakkal buzdítja a gyermekeket és szülőket: «Gyermekek! Ti ma méltók voltatok arra, hogy a szentáldozáshoz járuljatok; miért ne lennétek méltók erre holnap, holnapután? Igen, ti jönni fogtok, mint jöttek elődeitek, kik oly hűségesek voltak... És ti szülők, hogyan ítélnétek meg azt az embert, ki elég kegyetlen volna gyermekét kenyértől, ruhától, lakástól megfosztani? Nos hát, valamint senki sem lesz oly kegyetlen, hogy gyermekét a testi tápláléktól, ruházattól, lakástól megfossza, úgy egyiteknek sem lesz szíve, hogy megakadályozza gyermekét azon elhatározásában, hogy gyakran fog az Oltáriszentséghez járulni.»

A plébános megvallja, hogy legalább is annyi gyermeke van a laikus, mint a szabad iskolából, kik két év óta falun is, soha sem szegték meg ígéretüket: a mindennapi szentáldozást, bár kénytelen elismerni, hogy soknak közülük valóságos áldozatot kell hozniok, megküzdeni az idő viszontagságaival, nagy távolságokat megtenni, mely a templomtól elválasztja őket, igen szerény reggelivel beérni az iskola előtt, csak hogy hűek maradhassanak ígéretükhöz: a mindennapi szentséglátogatásokhoz.

A felnőttekkel szemben használatos eszközök: *Évente kétszeri lelki magány* a csoportokba beosztott hivekkel. «Azért vagyok itt, hogy kiszolgáltassam nektek az Oltáriszentséget. Ut sumant et dent caeteris. Magához venni az Eucharisziát és másoknak adni, ez a hivatás, mely minden papnak adatott.» Ezt követik elmélkedések a következő dolgokról: a halál és az Eucharisztia; az utolsó ítélet és az Eucharisztia; a pokol és az Eucharisztia; s mindez az átérzett igazságnak és meggyőződésnek olyan hangján, mely a híveket mélyen megindítja. A szent Ostya alatt lakozó isteni szeretettől ösztönöztetve minden nap megjelennek a pap hívó szózatára. A három különböző plébánián, hol az Eucharisziának ez a buzgó apostola, mint vikárius működött, az áldozások száma jelentékenyen emelkedett.

R-ben a plebános szolgálója mosolyogva jegyezte meg: «Ha ez a vikárius soká itt marad, nem találunk majd elég lisztet az ostyák sütéséhez.»

(Folytatása következik.)

A mindennapi áldozás tűzhelye.

FŐVÁROSI katolikus hitélet egyik középpontját, a Jézus-társasági atyák Jézus Szive templomát április hó 27-én szentelte föl dr. Kohl Medárd fölszentelt püspök. A templom eddig még csak megáldva volt, mert nem rendelkezett kőoltárral és ezt a hiányt a hívőknek a buzgó jézustársasági atyák által szított lelkesedése is csak hosszú idő alatt tudta pótolni. A templom eddigi története röviden a következő:

Több főuri család tagja egyesült 1887-ben Menyhért László Jézus-társasági atya kezdeményezésére «Jézus legszentebb Szive szövetkezete» czimen, hogy a Jézus-társaság számára templomot és rendházat építtessen a fővárosban. Az alapító oklevelet 1890 június hó 1-én a többi szövetkezeti tag nevében aláírták: Cselka Nándor pp. kamarás, prépost, szövetkezeti elnök; a Károlyi, Majláth, Pálffy, Wenckheim Hunyadi, Zichy, Györy, Pallavicini, Eszterházy, San Marco, Velits családok tagjai. A szövetkezet, a melynek gróf Györy Terézia fáradságot nem ismerő buzgalmával lelke volt, rövid idő alatt megvalósította a sok áldozatot követelő tervet.

Már 1888. július 2-án letették a templom alapkövét. 1890 augusztus 1-én beköltöztek a Jézus-társaság tagjai a fölszerelt rendházba. 1890 december 18-án föltették a tornyokra a keresztet. 1891 június 5-én, Jézus Szive ünnepén megáldották az elkészült és ideiglenesen fölszerelt templomot.

Ezután következett a templom megfelelő fölszerelése. A kegyelet és áldozatkészség egymásután állította be a temmplomban stilszerű padokat és gyóntatószékeket, a szép orgonát, a szószéket, a remek három márványoltárt, a nagyértékű miseruhákat és kelyheket stb. Most még a templom kifestése és bővebb fölszerelése van hátra. A templom és fölszerelése minden részében művészi románstílus. Krauser József műépítőnk műve, a ki P. Riesz Ferencz Jézus-társasági atyával egyetértve készítette a terveket és vezette az építkezést.

Míg a hivek sűrű fillérjei és nagyjaink fejedelmi bőkezűsége fölépítette és a szükségességekkel fölszerelte a templomot, addig az isteni kegyelem bőségesen szállt alá és valóságos kegyelmi helylyé változtatta át a Jézus Szive templomát. Kezdetben két-három, most már hat-hét páter fárad a lelkek üdvén. Mindjárt kezdetben öt-hatezerszer részesültek itt a hivek évenként a penitencziatartás szentségében, most már hatvan-hetvenezer. A templom története eleinte évenként nyolcz-tízezer szentáldozásról tesz említést, most már nyolczvan-kilenczvenezerrel. Kezdetben egy év leforgása alatt

nyolcz-tíz beteg részesült a szentségek vigasztaló hatásában, most már az ezret is meghaladja a számuk. Az első években hetven-nyolczvan szentbeszéd hangzott el a templomban, most már százon felül. A lelkigyakor-

Jézus Szíve temploma Budapesten.

latok kegyelmeiben a hívek és főleg a főtisztelendő papság kezdetben négy-ötször, most már kilenczven-százszor részesülnek három-nyolcz napon át. A Mária-Kongregáció a páterek szobájában kezdte meg az egyetemi hallgatókkal áldásos munkáját, most már kilencz kongregáció működik a

társaság tagjainak vezetése alatt százakra menő tagjaival. Vegyük ide a közösségeket új hitéletre támasztó népmissziókat évenként négy-huszonhat helyen is, a tudományos előadásokat, privát tanácskozásokat.

Ime egy pár rideg szám és mily ékesszólóan beszél arról, hogy mit lehet a lelkiekben kellő buzgóság mellett még itt a hitetlennék mondott fővárosban is tenni!

Délután 6 órakor egyházzenei hangverseny volt, mely alkalommal a templom új orgonáját mutatták be. A hangversenyen Takács Mihály opera-énekes, Schmidthauer Lajos orgonaművész, Kerpely László gordonkaművész, ifj. dr. Toldi László zeneszerző tanár működtek közre. Velics László jézus-társasági atya előadást tartott a templom művészetéről.

Szent Paszkál életrajza

TIZENHARMADIK FEJEZET.

A Szentlélek iskolájában.

SZENTÜNK élete az eddig leírtak szerint is oly ragyogóan tündökölt az erények fényében, hogy méltán csodálkozásunkra méltó. S ha ama három rendkívüli ajándékot is szemléljük, melyek Paszkált kiváltságos lélekke teszik, úgy elragadtatásunk csak fokozódik irányában. E három rendkívüli ajándék: a Szentlélek fölvilágosításának, a jövődőlésnek és az elragadtatásnak kegyelme.

Paszkálunk egész élete a Szentlélek iskolájában folyt le. Ez isteni Mester vezette őt az örök igazságok megismerésében és az erények gyakorlásában. Paszkál iskolába nem járt. Saját szorgalmából és akaraterejéből tanult meg írni-olvasni. Szerzett tudása tehát nem volt. De lelke annál fogékonyabb, szomjasabb volt a mennyei dolgok megismerésére. Sokat eszmélődött, elmélkedett. S a Szentlélekisten láthatatlan módon vezette őt be a tudás csarnokába.

Tanult férfiak, hittudományi doktorok és tudósok keresték őt fel s kérték fölvilágosítását és véleményét. S midőn ezt nekik megadta, a megnyugvás és csodálkozás érzéseivel távoztak.

Isten e tanulatlan testvért választotta ki, hogy megtéveszsze korának bölcseit. Alkalmat nem adott neki arra, hogy könyvekből és tudós férfiaktól tanulhasson, de e tiszta lélekbe beléöntötte a bölcseséget.

P. Ximenes Szentünkről írt életrajzában ezt mondja: «Sokszor próbára tettem Paszkál tudását és sohasem csalódtam benne. Jólehet nem használt teológiai kifejezéseket és kérdéseimre csak egyszerűen, a nép nyelvén felelt, de a mit mondott, az oly ismereteket árult el, melyekre a leg-

nagyobb theologusok is csak hosszú tanulás után jutnak el. Paszkál oly könnyen és világosan beszélt, hogy öröm volt őt hallgatni, szavaiból a hallgatók kiéreztek, hogy Isten szelleme beszél belőle. Többször szórszálhasogató ellenvetéseket tettem, melyekre ő minden zavarodottság nélkül, biztosan, mint a ki teljesen tisztában van tárgyával, felelt s nem keveredett még a legkisebb tévtanba sem. Ezzel a mély tudásával engem, a szalamankai egyetem doktorát, mélyen megalázott, a mely alázat engem arra tanított, hogy még méltó tanítványa sem lehetnék ez Istentől fölvilágosított testvérnek».

P. Rodriguez Emmánuel, korának egyik legkiválóbb theologusa is meggyőződést akart szerezni Paszkál rendkívüli tudásáról. Miután hosszú ideig beszélt vele a theologia mélységes hittitkairól, így szólott róla:

«Beszélgetésünk alatt a hittudomány igen sok kérdésére kitértünk. Ő egyszerű, világos, értelmes feleleteket adott s láttam, hogy Isten vezérli gondolatait. Bátran föl lehetne őt pappá szentelni, mert ezzel a tudással hirdethetné az evangéliumot».

Jumillában a pater guardian az engedelmesség nevében kívánta tőle, hogy a szerzeteseknek tartson karácsony napján prédikációt. Paszkál, ki maga is pásztor volt, oly meghatóan beszélt a pásztoroknak az isteni kisdéd előtt való hódolatáról, hogy a szerzetesek a könnyekig meg voltak hatva. Jézus és Mária nevét oly áhitattal ejtette ki, hogy szavaiból ki lehetett érezni szívének benső tiszteletét.

Különösen jártas volt a legméltóságosabb Oltáriszentségről szóló tanban és az Úr Jézus életében és a Szentírásban. Még a legnehezebb helyeket is jobban fölfogta, mint a Szentírás tanára.

A sok tanú közül, kik bizonyíthatnák szent Paszkál kiváló tudását, csak egyet említünk, dr. Benet orvost, ki ezt mondja róla: «Isten csodálatos bölcsességgel árasztotta el őt elmélkedései alatt. Többször volt alkalmam a theologia konferenciákon megjelenni és úgy a professzorokat, mint Paszkált hallgatni. Ezen alázatos testvér bámulatos könnyedséggel idézte a szentatyákat: Ágostont, Ambrust, Aquinói szent Tamást és több kiváló theologust, mintha egész életében mást sem tett volna, mint ezek munkáit tanulmányozta volna. A mennyországról oly bensőséggel szólott, hogy azt kellett gondolnom, hogy azt már itt éli át a földön».

Paszkál nemcsak beszélni tudott mély jártassággal és meggyőződéssel, hanem írni is. Elmélkedéseit, gondolatait többször papírra vetette, jegyzeteket csinált a hit egyes cikkelyeiről, főleg az Oltáriszentségről. Ribera, a szentéletű valenciai érsek és antiochiai patriarka elkérte ez iratokat s midőn átolvasta, szerencséjének tartotta, hogy ezen szent szerzetestestvérről többször érintkezhetik. Barátságukat összefűzte az Oltáriszentség iránt tanúsított lángoló szeretet. Mindkettőjüknek mintegy életszüksége volt az

Oltáriszentség mélységes imádása, dicsőítése és tiszteletének lángbuzgó terjesztése. Midőn Paszkál meghalt, az érsek rögtön kért a kolostorból a szent testvér után maradt ájtatossági tárgyakkól, melyeket nagy tisztelettel és kegyelettel őrzött meg haláláig.

Isten e csodálatos fölvilágosultságon és bölcseségen kívül kitüntette őt azzal, hogy néha a szívekbe tudott tekinteni; tudta, hogy milyen állapotban van egyesek lelke, nemcsak itt e földön, hanem a másvilágon is. Midőn Almanzaban portás testvér volt, egy nőnek megmondotta, hogy egyik meghalt rokona már Isten látására jutott, a másikért még harmincz szentmisét kell mondatnia és bizonyos imákat végeznie. Midőn e föltételek teljesítettek, Paszkál így szólt az illetőhöz:

— Nyugodt lehet, ezen lélekért nem kell többet imádkoznia.

Jövendőlései is mind beteljesedtek s így azokat is a Szentlélek-Úristen sugallta. Láttuk már eddig is s még lesz alkalmunk ez életrajz folyamán tapasztalni, hogy a mit szentünk előre megmondott, az be is teljesedett.

Xea Erzsébet, jámbor nő, ki a villareáli kolostor nagy jótevője volt, P. Cabrellas Péter megbetegedésekor megkérdezte Paszkál testvért, hogy föl fog-e gyógyulni a beteg? Paszkál így szólt:

— Ah! szegény Péter atya, pályája végéhez közeledik; többé nem prédikál.

A beteg is nagyon szerette volna tudni, milyen kimenetelű lesz betegsége, de Paszkál nem akarta neki megmondani. P. Cabrellas ekkor a quardiánhoz fordult, ki Paszkálnak megparancsolta, hogy mondja meg a betegnek, mit jövőjéről tud. Paszkál engedelmeskedve a parancsnak, ezt mondá:

— Testvér, Isten akarata, hogy ön e földet nemsokára elhagyja. A néhány hónap alatt, míg e földön él, nem szóval, hanem példájával kell prédikálnia. Tehát türelem! Ajánlja magát a jó Istennek.

Paszkál ezt oly komolyan mondotta, hogy a körülállók közül senki sem kételkedett szavai valódiságában. P. Cabrellas négy hónap múlva meghalt.

Midőn más alkalommal kérdezték tőle: ki lesz az új tartományfőnök? ezt felelte:

— P. Ximenes János.

A fiatal szerzetest valóban tartományi főnökké választotta a rend káptalanja.

A Szentlélek-Úristen Paszkált még egy kiváló kegyelemre méltatta: többször elragadtatásba esett. Az elragadtatás azon szenteknél fordult elő, kik magukat mintegy átadták Istennek, lelküket mintegy belehelyezték az istenségbe. Szentünk főleg a nagyobb ünnepeken esett elragadtatásba.

E rendkívüli kegyelmek mutatják, hogy Paszkál a Szentlélek-Úristen iskolájában ama kiváló lelkek közé tartozott, kiket az Úr különösen fölmagasztal már kortársai előtt is.

Nagy az Úr az ő szentjeiben!

Reviczky Aladár C. M.

Mit mondott a pápa?

Szózat az első-áldozókhoz.

BEDVES GYERMEKEIM! Kívánom, hogy áldozásotok legelső szeme legyen a kegyelmek hosszú láncolatának, a melyben Üdvözítőök egész életeteken át utolsó áldozástokig benneteket részesíteni fog; kívánom, hogy majdan utolsó áldozásotok ép oly boldog legyen, mint az első. És ez meg is lesz, ha hivek maradtok szent hitetekhez, hivek szent elhatározástokhoz, melyet az első áldozás pillanatában tettetek és a mi a fő, ha minél gyakrabban járultok az angyaloknak mindennapi kenyeréhez. Igen, édes gyermekeim, szeressétek csak Jézust és vegyétek Őt minél többször magatokhoz. Ha valakit igazán szeretünk, akkor minél sűrűbben kívánjuk őt látni, mindig közelében akarunk lenni, csak róla és vele beszélni s ha csak már néhány napig nem látjuk, az idő nagyon hosszú lesz nekünk... Így vagyunk Jézussal. Ha Jézust igazán szeretitek, nem fogjátok soká nélkül kibírni, hanem fölkeresitek önként, beszélni fogtok vele s magatokhoz fogadjátok s nem fogjátok kinezni lelketeket. A szent áldozás gyarló gyermeki természetek hibáitól hamarosan meg fog menteni s nagygyá lesztek, emberek lesztek, kik szembe tudnak majd szállani az élet küzdelmeivel és azok közepette is szívetek boldogságát, lelketek békéjét meg fogjátok őrizni. Hogy eme kívánságaim teljesüljenek, örömet adom reátok és örök boldogságtokra áldásomat.

Kedves szülők! Apostolokra van ma szükségünk; fájdalom sokan vannak a megkeresztelték, de kevesen a keresztények. Az ilyen lelkeket Istenhez visszavezetni, őket megvédeni, őket egy hithű erkölcsös életre bátorítani s lelküknek javát munkálni, ez bizony a keresztény irgalmasságnak egy igen-igen nagy föladata. Ha ezt megteszitek benn az egyházban lesznek igazi hithirdetőink, misszionáriusaink. Ha nem lesztek olyanok, mint a gyermekek-nem mentek be mennyek országába. Ha az ember gyermeke lelkét gondolja és egy léleknek megmentésével a maga lelkét menti meg, mi leszen vajjon jutalma, ha sok lelket fog megmenteni, mily szép lesz koronája ez örökkévalóságban!

Ezeket mondotta a pápa a római vértanuk utódainak.

E. A.

ALKONYAT

Ha szól az estharang imája,
Ha szendereg a völgy, halom,
A csöndes Áve Máriába
Fohász lopózik ajkamon:
Ha a sír éje befogad,
Legyen ily édes alkonyat!

Piruljon a hegyeknek orma,
Úszkáljanak a fellegek,
Ha elhaló imám zokogja:
Örökre Isten veletek!
Ha a sír éje befogad,
Legyen ily édes alkonyat!

A természet ne hagyjon el s te,
Ki fündökölsz a föld felett,
Szemed halálom is kövesse,
Te vigy fiadhoz engemet!
Ha a sír éje befogad,
Legyen ily édes alkonyat!

Az alkonyat fülembé súgja
Az ébredés reményeit;
Ha könnyes is a lét búcsúja,
Örök vigaszt ígér a hit...
Ha a sír éje befogad,
Legyen ily édes alkonyat!

Szepessy László.

IMAÓRÁK

FIAM, én vagyok a te Istened és mindened. Én, a kinek lakása az égben van, nálad maradok a földön az én templomomban: hogy a mikor csak akarod, életet találj énbennem és üdvösséget a te Uradban. Oh, fiam! nem tettem ezt meg minden néppel.

Ha távol, pogányoklakta vidéken pogány volnál és azt mondanák neked, van valahol napnyugaton egy nép, a hol az igaz Isten köztük lakozik, úgy hogy mindenki bármily órában hozzájárulhat szabadon, szemtől-szembe beszélhet vele — bizonyára fölkiáltanál: oh, boldog nép, a melynek ily ura Istene vagyon!

Lelked elragadtatásában mondanád: én is odamegyek ahhoz a néphez és látni akarom azt a nagy látnivalót. Mily kedvesek lehetnek annak az Istennek hajlékai, kívánczik, epedez az én lelkem az ajtai után, fölkelek, elmegyek oda.

Menj ki én lelkem a te jószágaidból, a te rokonaid közül, jer, nézzük ezt az ígét, a mely köztünk lett, jöjj és ajánljunk föl neki aranyat, tömjént, mirhát!

2. Fiam, itt állok az ajtód előtt. Nem kell hegyeket átlátnod, nem tengert áthajóznod, nem apáid földét elhagynod, nem elfeledned, hogy ily nagy szerencsében részesülhess.

Nyitva az ajtó, örök sem állják utadat, mindig, minden órában készen várak: szemeim rád figyelnek, szívem nyitva előtted.

Miattam bármikor jöhetsz, szívesen látlak, gyönyörűségem veled lenni.

Jöjj, várva-várlak, hogy rád figyeljek és meghallgassam imádságodat.

Jöjj uradhoz, mondd el kívánságodat. Jöjj az örök élet szökdelő forrásához és ingyen kapsz itt lelketerősítő tejet és bort.

Jöjj ahhoz, a ki a pusztában a kenyereket megsokasítja és megtelik a te lelked minden áldással.

Jöjj, betöltlek javakkal, az öledbe döntöm a malasztnak mértéken fölül áradó bőségét.

3. Jöjj, imádj engem, mert írva vagyok: A te uradat, Istenedet imádjad és egyedül neki szolgálj.

4. Oh, Uram, ha szabad azt mondanom, te önmagadat pazarló Istenem! Ha még ennyi szeretet izzó szemé sem tudná fölguyítani az én szívemet, igazán nyomorult lennék. Ki hallott valaha ilyet. Nem vagyok méltó, hogy a te égboltos tetőd alatt meghuzzam magamat s te tulajdon királyi palotádba engedsz, sőt hívsz, kényszerítesz engem. Uram, megteszem a te akaratodat. Megyek, meglátogatom a helyet, a hová tettek téged, én Uram, én királyom!

Oh, uram, hogyan tudnám magamat e tiszteletadáستól visszatartani, mikor emlékezem, itt a földön jártodban, mikor az emberekkel beszélgettél, mindenki hozzád futott, csakhogy láthasson téged.

Olvasom, hogy Galilea, Judea tartományok minden városából, Jeruzsálemből az emberek csak úgy özönlöttek tefeléd, hogy oly nagy tömeg fogta körül a házat, melyben tartózkodtál, hogy az inaszakadtak csak a tetőn keresztül tudták színed elé lebecsajtani, mint Mária Magdolna.

Igen, uram, mindennap eljövök meglátogatni sirodát, a melyben te, élő Istenem, alázatosan és kedvesen nyugszol. Itt a földre borulva imádlak téged, megvallom bűneimet, magasztalom a te szent nevedet énekel és dicsérettel, kérek és kapok, zörgetek és megnyitattik nekem. Ezen a réten legeltess engem Uram, Istenem és nem hiányzik akkor semim. Megtanulom a te igazságod utait járni, megtanulok nem félni a bajtól. Megerősödöm itt mindazok ellen, a kik gyötörnek engem, itt körülvesz a te irgalmaságod és elkísér engem életemen, míg csak a te mennyei lakodba nem mehetek örök napokra.

Avvisenet után Saly László dr.

Az Oltáriszentség arája.

PAZZI SZENT MAGDOLNA ünnepét május 29-én ünnepli az Anyaszentegyház. Az eucharisztikus világ legnagyobb disze volt s talán hivatva arra is, hogy az Oltáriszentséget a családjában ért sérelmekért s a világtörténelem egyik legnagyobb szentségtöréseért kiengesztelje. A híres Pazzi családnak volt sarjadéka Firenzében, a virágok városában. A Pazziak ellen-

ségei voltak a hatalomra jutott Medicieknek és összeesküvést szőttek ellenük. Eleinte egy lakomán akarták végrehajtani a gyilkosságot, de mivel ez nem sikerült, a mennyei lakomán hajtották azt végre: a szentmisén. A flórenczi dómban Brunellescho hatalmas ivű kupolája alatt 1478. április 26-án nagymisére jött össze a város; ott volt a fenséges fejedelem, Lorenzo Medici,

A firenzei dóm. Pazzi Szent Magdolna és Gonzagai Szent Alajos ide jöttek el harangszóra imádni az Oltáriszentséget.

Giuliano Medici és a Signoria. A jel ez volt: a mint a pap az átváltoztatás szavait kimondja s az ostyát fölemeli, Francesco Pazzi a sbirrokkal előrohan és leszúrja a Medicieket. Így történt. Az orgona elhallgatott, a pap fölemeli az ostyát, a csengő szelid szavára minden fej a padra borul, Francesco Pazzi előrohan és nyakszirten szúrja Giuliano Medicit, kinek vére az oltárra frecscent, mire néhány kinos percz után ki is adta lelkét. Lorenzo Medici csak sebet kapott; a többire már nem került a sor, mert az összeesküvőkre reárohantak a zsoldosok és vérengzés közepette kivítették őket a dómból. Néhány óra mulva kivégezték a Pazziakat a signoria előtt, egyedül Giutiano Pazzi menekült meg. Ennek családjából született nyolczvannolcz évre rá Pazzi szent Magdolna, az Oltáriszentség arája. Szent Alajos kortársnője volt s együtt is imádkoztak a flórenczi dómban az Oltáriszentség

előtt azon a helyen, hol a család egyik őse Francesco Pazzi a Mediciek vérért ontotta.

Oly nagy, sőt mondhatni bámulandó szeretettel csak igen ritka gyermek viseltetett az Oltáriszentség iránt, mint Pazzi szent Magdolna. Viszont az Üdvözítő arra látszott e nemes származású gyermeket kiválasztani, hogy megmutassa az embereknek, mennyire szereti a gyermekeket általában, de kiváltképen azokat, a kik őt az Oltáriszentségben buzgón tisztelik. E kis szenten megvalósult az Úr szava: «Én az engem szeretőket szeretem».

Magdolna már jóval első szent áldozása előtt, melyhez csak tíz éves korában járulhatott, benső vonzódást érzett ártatlan szívében az Oltáriszentség iránt, mely különféle alkalmakkor külsőleg is nyilvánult rajta. Még nem érte el kora hetedik évét, máris szeretett istenes beszédekett hallgatni. Édes anyja és nagynénje, kik gyakorta járultak az Úr asztalához, gyakorta is beszélgettek a szent áldozásról. Mihelyt a kis Magdolna ezt észrevette, azonnal mellettük tért s figyelmesen hallgatta szavaikat. Később bevallá, hogy ámbár ifjú kora miatt ezen beszélgetéseiből nem sokat értett, mégis nagy öröme és vigasztalására szolgáltak azok s valahányszor édes anyja meg nagynénje istenes dolgokról beszélgettek, bizonyos benső vonzódást érzett hozzájuk. Oly napokon, melyeken édesanyja az Úr szent testét magához vette, a kis Magdolna mindig körülötte tartózkodott, melléje ült, hozzá simult, fejecskejét ölébe hajtá s egész nap nem távozott köréből. Midőn édes anyja egykor emiatt csodálkozva kérde tőle, hogy miért teszi ezt, a leányka gyermekded őszinteséggel válaszolá: «Oh kedves anyám, hát csak azért, mert tudom, hogy ma az édes Jézust fogadtad szívedbe, az isteni Megváltó benned lakik, én pedig szeretek az ő közelében tartózkodni.»

Magdolna már amaz ifjú korában forrón vágyódott a szent áldozás után; alig várhatta az időt, mikor isteni jegyesével egyesülhet. Addig is némi kárpótlásul legalább látni akarta, hogyan áldoznak mások. Evégre engedelmet kért édes anyjától, hogy ünnepnapokon vele mehessen a templomba, hol azután szent kíváncsisággal leste az áldozókat, a mint az Úr testét magukhoz vették s ennek láttára egészen megkönnyebbülve, megvigasztalódva érzé magát. Életének tizedik éve végre meghozta neki a rég óhajtott boldog órát. Példás jámborsága miatt megengedte neki gyóntatóatyja, hogy a szent áldozáshoz járulhasson. Magdolnának előlötti öröme határtalan volt, a világ legboldogabb gyermekének tartotta magát. Miután hosszas imádkozás és ájtatos gyakorlatok által pontosan elkészült, 1576-ban Gyümölcsoltó-Boldogasszony napján rendkívüli áhítattal vevé magához az Úr Jézust. E pillanatban oly nagy örömmel és vigasztalással telt el ártatlan lelke, hogy mint később mondani szokta: ahhoz hasonló örömet sohasem

érezte. Ettől fogva lelkiatyja beleegyezésével gyakorta járult az Úr asztalához, de mivel többször élvezte az angyalok kenyerét, annál inkább éhezett utána. A szent áldozás napját-óráját alig tudta bevárni s ha az végre elérkezett, örömeben könyekre fakadt. Még csak tizenegy éves volt, midőn isteni jegyesének viszonzásul iránta tanúsított szeretetért, örök szüzességet fogadott s nemsokára a Kármelhegyi Boldogasszony leányai közé lépett, a hol az Oltáriszentség iránti különös áhítata miatt az Oltáriszentség arája nevet nyerte.

S. J.

Jézus a betegek között.

Az Oltáriszentség a kórházakban.

AZ ÚR JÉZUS földi életében előttem a legmegkapóbb jelenetek azok, melyekben kicsillan az isteni Szív könyörülete, szájalma, azokkal szemben, kik szenvednek, gyötrődnek, nemcsak bűneik sokasága, de testüknek fogyatkozása, hibája, betegsége következtében. El tudjuk-e szebben gondolni az isteni könyörületességet, mint a hogyan az Úr Jézus azt nekünk a Betsaida tónál bemutatja. Nem ragadja-e meg lelkünket ellenállhatatlan erővel az a jelenet, mikor a jerikói úton térdelő szegény vak koldust meggyógyítja. Valahányszor az Úr Jézus csodálatos gyógyításait olvasom, mindig hosszan eltűnődöm s szinte látom azt a fönséges alakot, a mint ott áll szemben a testi, lelki fogyatkozásokkal halmozott ember előtt. Látom azt a ragaszkodó bizalmat, azt a várakozásteljes arcot, mely az Úrra tekint s tőle várja azt, mit a többi emberek nem adhatnak meg neki. Ilyenkor önkénytelen feltűnik előttem egy másik kép is, mely párhuzamos ezzel s mégis sokban különbözik. Látom a modern kórházak tisztaságtól ragyogó termeit s azokban a termekben a betegek s haldoklók százait. Ott vonaglanak, jajgatnak, kinlódnak s esetleg ők sem várhatnak már senkitől gyógyulást. Hallunk ezekben a termekben a betegek szájából mindenféle beszédeket, sőt káromkodást is, csak a jerikói vak koldus könyörgését: «Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam», ezt halljuk a legkevesebbet. Látjuk a tudós orvosok fehér vászonköpenybe burkolt alakját, a mint komor arcczal végigmennek az ágyak hosszú során, de az Úr Jézust nem látjuk közöttük. Ilyenkor mindig elgondolkozom azon, hogy miért nem bíznak az emberek ma is úgy az Úrban, mint a hogyan az a kafarnaumi százados bizott! Mindig csak ugyanarra a következtetésre jutok, hogy azért van az így, mert az emberek ma nem ismerik a Mestert.

Az isteni bölcs gondviselés megadta nekem azt a kegyelmet, hogy én is bejuthassak egy ilyen kórházba s talán a magyar kórházak utolsó

menhelyére: a budapesti klinikára s itt tanulmányozhassam ezeknek a szegény embereknek lelki világát, kiket a kór ágyaikhoz lánczol s a bűn Krisztus ellenségének, a sátánnak táborában tart fogva. Most, mikor már több, mint egy év óta működöm ezen kórházban, nem mulaszthatom el az alkalmat, hogy idáig szerzett tapasztalataimnak kis részét ne közöljem testvéreimmel, kik talán ugyanezen szomorú, de ideális hivatást töltik be. Teszem ezt azért is, hogy jobban megismerkedjenek az Oltáriszentség egyleti tagjai is azzal az eucharisztikus Mesterrel, ki az évek századai alatt sem változott meg s nem veszítette el most sem szívének irgalmát, könyörületét szegény bűnös testvérkéi iránt.

Valahányszor jön jelenteni a sekrestyés nővér, hogy egyik vagy másik osztályon nehéz beteg van, mindig benső öröm fog el. Ne botránkozzanak meg ezen kedves olvasóim, de így van. Örülök, hogy ismét bemehetek az Úrral a kórterembe s megmutathatom Őt a betegeknek. Mikor kinyitom a csendes kórházi kápolna tabernákulumának ajtaját, mindig benső meghatottság szállja meg lelkemet, de különösen ilyenkor, mikor beteghez indulok. Mintha hallanám az Úr szavát: «Veled megyek s meggyógyítom Őt.» Míg végig megyek a kórház pázsitos, fás udvarán, nem az vagyok, a ki máskor. Úgy érzem, mintha az Úr kézenfogva vezetne s nem én vinném Őt a beteghez, de Ő mutatná meg nekem szenvedő testvéremet. Mikor belépek a kórterembe s ott látom a betegeket, kik mind felénk fordulnak, mikor egyik-másik lázban égő ajak halkan elsóhajtja a katolikus köszöntést, mikor egy-két elfonnyadt kar nehezen emelkedik föl, hogy az üdvösség jelét leírja, önkéntelenül is jobban magamhoz szorítom az eucharisztikus Krisztust s szívem fölkiált: nagy vagy, óh Urám és hatalmas. Meghat a kórterem a szentáldozás alkalmával, nem az ott látható betegségek borzalmasságával, de a láthatatlan krisztusi erő szétömlésével. Mikor az Oltáriszentséget leteszem a hófehér asztalra s odalépek a beteg ágyához, alig tudom visszatartani könnyeimet, nem mintha a beteg sanyarú helyzete hatna meg annyira, de meghat egy gondolat. Elgondolom önkéntelenül is, hogy ez a kórterem, mely máskor oly hangos, melyben olyan mindenféle vallású és érzelmű emberek fekszenek együtt, most csendes, mint egy templom: «az Úr van itt».

Ilyen érzelmek és még sok más töltik be lelkemet s azt hiszem testvéreimét is, mikor elviszem szegény beteg testvéremhez az útravalót. Nem akarom kedves hallgatóimat untatni saját lelkiállapotom leírásával, de nem is ez volt a célom. Úgy tódultak ezek a gondolatok agyamba, hogy kénytelen voltam ezeket leírni, de amúgy is megtettem volna, hogy helyesebben, jobban láthassák kedves olvasóim az Oltáriszentségből kiáramló erőt. Elmondok tehát egy-két esetet, a mit magam tapasztaltam, a mi úgyszólván szemeim előtt játszódtott le.

Egy szegény beteget jelentettek, kiről azt tartották, hogy nem bírja már ki sokáig, mert legnagyobb mértékben hányja a vért. Fiatal leány volt s mikor meggyónt s megáldozott s az utolsó kenetet is fölvette, szemmel láthatólag megnyugodott. Szemei elé állítottam az Úr Jézust, mint orvost, ki megkönnyíti szívét-lelkét, de megennyhíti fájdalmait is. És ő hitt s látszott arczán az a forró áhítat, az a gyermeki ragaszkodás s annak a beteg asszonynak bizalma, ki az Úr Jézus ruhája érintésétől várta gyógyulását. A mit várt, megkapta. Mikor pár nap múlva volt egy kis szabadidő, elmentem hozzá, mivel hallottam, hogy nem halt meg. Az ágyában ült s mikor meglátott mosoly futott végig arczán s örömmel jelentette, hogy a vérzés még aznap elállt s ő most már egészen jól érzi magát. Szerettem volna fölkiáltani Jézussal: «Leányom, a mint hittél, úgy lett, a te hited meggyógyított téged.» Néhány hét múlva véglegesen elhagyta a kórházat. Nem erőszakolom rá senkire, hogy csodát lásson ebben, én az Úr hatalmas kezének működését láttam benne.

Más alkalommal egy beteg férfihez hívtak. Ájtatos, jó lélek volt, ki gyakran látogatta meg az Urat a templom csöndes magányában munkás ember létére is. Magához fogadta azt, kit egész életében szeretett s oly csöndes volt, mintha attól tartott volna, hogy a legkisebb mozdulat, a legkisebb zaj elriasztja tőle Mesterét. Csöndben, szinte mosolyogva tűrte bízósztó kínjait s ilyen csöndben, az Úrral társalogva ment is át ez életből az örök életbe. Nem önthet-e ily jelenet erőt a papba, nem biztat-e ez minket katolikuskokat arra, hogy ragaszkodjunk az Úrhoz?

Ismét máskor egy öngyilkoshoz hívtak. Szintén fiatal leány volt, ki nem akarta vagy talán nem bírta leküzdeni az akadályokat, melyek az élet útjain elébe gördültek. Főbe lőtte magát, de nem vesztette el eszméletét s az ápoló nővér buzdítására s rábeszélésére rászánta magát, hogy gyónni fog. Míg hozzá hívtak, szinte tarthatatlan volt, sírt, jajgatott, az ágyban jobbra-balra dobta magát úgy, hogy a többi betegek közül egyik sem tudott tőle nyugodni. A szentáldozás után lecsillapult, bár a gyónás alatt is nagyon nyugtalan volt. Később, rövid félóra múlva, teljesen megnyugodott s csöndben feküdt ágyában. Ez a változás annyira meghatotta a többi beteget, hogy még aznap jelentkezett egy másik beteg, kinck állapota ugyan nem volt veszélyes, hogy ő is akar gyónni s áldozni, mert ő — a mint az ápoló testvérnek maga mondotta — bár harmincz év óta nem gyónt már, de látta azt, hogy milyen hatalmas az Isten. Vajjon nem az Úr Jézus térítette-e meg ezt a két szegény lelket? Nem az Úr vette újra kezébe a lelkek térítésének munkáját?

Három esetet írtam csak le, de folytathatnám tovább, félek azonban, hogy az «Örökimádás» oldalaiból nagyon sokat halásznék el oltártestvéreim elől s még utóbb magamra vonnám a szerkesztő Úr neheztelését.

Alkalom adtán folytatni fogom, most még csak néhány sort szeretnék elmondani.

A krisztusi szeretet megparancsolja nekünk az irgalmasság testi cselekedeteiben, hogy a betegeket látogassuk. Krisztus Urunk megtanított arra, hogy ne legyünk szűkkeblűek, de öleljünk mindenkit magunkhoz, mintha testvérünk lenne. Ebben benne van az is, hogy szeressük és látogassuk meg azokat a betegeket is, kikhez nem köt ugyan családi kötelék, vagy ismeretség, de hozzá fűz a vér, Krisztus vérének köteléke, mert valamenynyien testvérek lettünk Krisztus vére árán. Menjünk tehát el azokba a nagy siralomházakba, mikor egyéb dolgunk nincs. Minden kórháznak megvan a maga látogatási ideje s minden kórháznak vannak olyan betegei, a kiket soha sem látogat meg senki. Mit gondolnak — kedves olvasóim — elutasítja-e majd ez a beteg? Szavamat merem rá adni, hogy nem. Egy lelket, egy életet vigasztalunk meg egy rövid félóra fölálódzásával s ezt a nagy lelki kincset megéri az a csekély áldozat. Legyünk tehát áldozatos lelkek, különösen mi, kik az eucharisztikus Jézus különös követőinek tartjuk magunkat. Nézzék elől meg az Úr, kezében a vigasz, a remény, kövessük Őt, haladjunk itt is nyomdokaiban. Meglátják jobban megértik, jobban megismerik, jobban megszeretik azt a jó Mestert, mint a hogyan ez idáig sikerült Önöknek.

Madaras Aurél.

A Galilei Körből.

Szabadgondolkozók és az első áldozás.

A MA örömet, a melyet az Úr Jézusnak az emberek szereznek, osztályoznunk szabad, akkor méltán elmondhatjuk, hogy fehérvasárnap és áldozósütőtörtök a szentségi Jézusnak az örömnapja.

A kisdedek, az ártatlan gyermekek voltak azok, a kiket Jézus szeretetének különös jeleivel elhalmazott. A Szentírás erre vonatkozó helyei annyira ismertek mindenki előtt, hogy azokat itt fölhozni teljesen fölöslegesnek tartjuk. S hogy miért a kisdedekért rajongott annyira Jézus, azt szintén az ő szavaiból tudjuk, a mikor tudniillik azt mondotta apostolainak, hogy csak úgy lesznek a mennyei örömek osztályosai, hogyha olyanok, oly ártatlanok, oly tisztaszívűek lesznek, mint a kisdedek.

És most van az a nap, a midőn a földkerekség ezer és ezer templomában az Úr Jézusnak eme ártatlan szívű kedvenczei először járulnak az Ő asztalához, hogy ne csak imádják, hanem szívükbe is fogadják már szeretett Jézusukat. Bár kísért a gondolat, hogy 'eme alkalomból szóljak valamit ne csak azon örömről, a melyet a jó Jézus a mai napon érez,

hanem egyuttal emlékeztesse azon szent kötelességre is, a mely itt, ezen ártatlan szívek és liliumlelkek gondozóira hárul, azon szempontból, hogy az a nap valóban az legyen, a mit tőle Jézus, az Egyház s az ártatlan gyermekek ideiglenes és örök érdeke nemcsak méltán vár, hanem szigorúan követel is. De hát nekem ezuttal sokkal szomorúbb szerep jutott. Nem örömről, hanem egy fölháborító és szomorú tényről kell megemlékez-nem, de a mely tény minden szomorú és fölháborító természete mellett is nagyon alkalmas arra, hogy néhány lanyha és könnyűvérű lelket fölrázzon álmos és végzetes kényelmességéből.

A genti szociáldemokrata lapban, a «Voornit»-ban a következő nagy és zsirosbetűs fölhívás jelent meg:

«Szabadgondolkodók egyesülete. Ünnepe az ifjúság részére.

A szabadgondolkodók egyesülete legutóbbi bizottsági gyűlésében elhatározta, hogy ama gyermekeknek, *a kik az első áldozáshoz járulni nem akarnak, oklevelet és emléket fog adni.* A kiosztás szertartása a szabadgondolkodóknak május 20-án az «Ons Huis» termében tartandó kongresszusán fog lefolyni a különféle szabadgondolkodó egyletek kiküldötteinek jelenlétében. Fölkéretnek a szülők, hogy a mai naptól fogva *gyermeküket ezen ünnepélyességre beírassák* akár a szabadgondolkodók egyleténél, akár pedig Bogaerts elvtársnál.

A fölhívás maga már oly jellegzetes és sokatmondó, hogy annak különös kommentálása alól fölmentve érzem magamat. Néhány megjegyzést azonban el nem tudok hallgatni.

A legelső az, hogy ha még mindig volnának olyanok, a kik bárminő okból vagy nem helyeselnék, vagy szükségesnek nem tartanák, vagy pedig kényelemszeretetből elhagyhatónak vélnék az első szent áldozásra a gyermekeket nemcsak álaposan és lelkiismeretesen előkészíteni, hanem az első szent áldozást minden körülmények között a lehető legnagyobb ünnepélyességgel megtartani — azok ennek roppant fontosságát és nagy horderejét s az illető gyermekeknek egész életükre való kihatását, halálos ellenségeinktől tanulják most meg.

A második megjegyzésem az «első áldozási emlékre» vonatkozik. Annak fontosságát itt nem akarom külön bizonyítani, megvan az minden pasztorális irányú könyvben. De azt kiemelem, hogy jelenlegi legádázabb ellenségünk annak nagyfontosságát nagyon is fölértette. Ez talán meggyőzheti azokat is, a kik még eddig nem tudtak eléggé meggyőződni róla.

Nem akartam rekriminálni. Mindent szeretettel s a legnagyobb jóakarral mondtam — de egyenesen és pedig azért, mert proxime ardet jam Ucalegon — s mert ezen fölhívásról nemcsak a belga, de a többi elvtársak is már tudomást szereztek s fudják nálunk is. Ezért szóltam itt s

ezért ilyen alakban. Tehát tempus est jam a somno surgere — ne várjuk be, míg az ellenfél nálunk is nyíltan kilép a küzködésre velünk szemben ezen, a mi legsajátosabb terrenumunkon is. Legyen már egyszer olyan terrenumunk is, a hol nem utólag szervezkedünk csak, hanem fölkészülve nézhetünk szembe az ellenséggel.

Mert ha itt találánk veszíteni, akár a szülők hibájából, akár más hibájából kifolyólag, akkor igazán olyan baj van, a mely rettenetes és kiszámíthatatlan volna következményeiben.

Sz. U.

Katonatörténetek.

ERDEKES történetet olvastam egyszer egy katonáról. Ez a katona szerette Jézust s így okoskodott: A tábornokunknak van díszőrsége, ott strázsál a katona a tábornok kapuja előtt. Az Úr Jézus nagyobb úr, mint a tábornok s neki nincs díszőrsége. Mit csinált tehát ez a katona? 12—1-ig mindennap szabad ideje volt s akkor fogta magát, odaállt haptákba a templom elé, mely a Szentség imádására állandóan nyitva volt. Egy nap arra megy a tábornoka. Meglepetve kérde tőle: «Hát te mit csinálsz itt?» «Jelentem alásan, tábornok úr, díszőrségen vagyok!» — «S kit strázsálsz?» — «Az Úr Jézust!» felelé a katona. A tábornok megértette a dolgot, megveregette a katona vállát s azt mondta: «Derék legény vagy!»

*

Nemrégén történt. A pap beteghez vitte az Úr testét. Az utcán találkozott egy katonatiszttel. A tiszt tudta, mi a becsület s letérdelt az utca közepén s így hódolt az Úr Jézusnak az Oltáriszentségben. Másnap már az egész város beszélt a dologról. Sőt a katonatisztek között még olyanok is akadtak, a kik nekitámadtak a derék katonatisztnek, hogy nyilvánosan az utcán hódolt Jézusnak. «Nem járja», mondogatták, «hogy egy katonatiszt az utca porába letérdeljen.» Erre a derék tiszt csak ennyit kérdezett tisztársaitól: «Mit gondoltok bajtársaim! ha a királyunkkal, legfőbb hadurunkkal akkor találkoztok, mikor egyszerű polgári ruhában, Ferencz-József-kabátban sétál, kötelességtetek-e neki szalutálni?» — «Furcsa kérdés!» mondták a katonatisztek. «A király mindig király, akár ünnepi katonaruhában, akár egyszerű polgári ruhában jelenik meg valahol s a katonának mindenkor tisztelegnie kell királya előtt.» «Helyes», mondotta erre emberünk. «Tegnap az utcán Jézussal találkoztam: igaz, egyszerű szegényes ruhába, a kenyér színébe volt öltözve, de ő így is Üdvöztőm s legfőbb Uram; mit csodálkoztok hát rajta, hogy térdhajtással tisztelegtem előtte?» A katonatisztek meglepődve néztek egymásra. Egy szó nem sok, de annyit sem tudtak válaszolni bajtársuknak s szívökben bizonyára ezt gondolták: Igaza van!

Pillanatnyi felvételek.

1. *Mindennapi áldozók.* Trencsénben a közel multban épületes jelenetnek voltak tanúi a hívők. Hosszabb időn át nap-nap után ott lehetett látni az Úr asztalánál az «Erzsébet»-szálló főpinczérét és egy izraelita családnál nevelősködő convertita hölgyet. Ha megtehették ezek...?

2. *Gyakori áldozók.* E napokban hosszú évek multán elvetődtem Fehérhalomra (Trencsén vm.), arra a helyre, «hol minden virágon tarka pillangóként első ifjúságom emléki repkednek!» Jelentkeztem a plébánosnál, hogy másnap misézni szeretnék. Szívesen adta a beleegyezést s fölkért, segítsék neki a gyóntatásnál. Reggel 6 órakor a templom tömve volt, pedig köznap volt; a hivek körülállták a gyóntatószékeket; hárman gyóntattunk. A szentmisék alatt áldoztak, gyermekek, ifjak, lányok, férfiak, nők, sőt a kis falu értelmiségéből is néhányan. Az áldozók átlagos száma 250—300 köznapon, vasárnap pedig 350—400. A dolog nyitja ott van, hogy a hivek többször gyónnak s utána 3—4-szer áldoznak. Szent István napján (aug. 20.) tartják a templomi búcsút; mint szemtanúktól hallottam, ekkor is vagy 400-an áldoznak; a korcsmák — pedig négy van — teljesen konganak az ürességtől s a falu népe oly komoly, akárcsak nagy-pénteken. Ily módon ülhették meg az első keresztények az ünnepeket a katakombák korában.

3. *Husvétli áldozás.* 1909. márczius 21-én (bőjt IV. v.) történt a következő épületes eset Trencsénben az irgalmas nővérek kápolnájában. Bevonultak a 71. gy. e. bakái a szerb háború hírére, illetve parancsszóra. Reggel fél 9 óra tájban épen készülök a szentmiséhez, bekopogtat a sekrestyébe egy tizedes a 71. gy. ezredből. Vigyázállásba vágja magát s kér: *«Tisztelendő úr legyen szíves meggyóntatni s megáldoztatni. Hirtelen jött a behívó, otthon már nem volt érkezésem elvégezni a husvétli kötelezettséget, s holnap indulunk s nem tudom, ott az idegenben jutok-e hozzá!»* Szívesen tettem meg, amit kért a hadfi, legalább reá — mint élőpéldára — hivatkozhattam növendékeim előtt az anyaszentegyház IV. parancsolata tárgyálásánál.

Krasznýánszky János.

Életképek

NAPOLEONT 1804 május hó 18-án császárrá kiáltották ki; bőven osztogatta ő is a hangzatos czimeket s méltóságokat; József és Lajos fivére császári herceg lett, ezek nejei pedig ugyancsak meg lehettek elégedve, hisz a «császári hercegnő» czimét kapták. A mint a palotakormányzó, Duroc, e kitüntetésekét Napoleon családjának tagjaival közölte, nagy szo-

morúság s keserűség fogta el a két császári hercegnő két sógor-nőjét, Elisát és Karolinát; előbbi Bacciochi, utóbbi Murat neje volt. Ezek, mint Napoleon nővérei, legalább is egyenlő jogon igényelték a császári hercegnő fényes címét és a vele járó előnyöket. Nem is hagyták magukat elnémíttatni. Ahogy ez már szokott lenni: szemrehányások, könnyek, ideggörcsök, ájulódozások voltak az érvek és eszközök, melyekkel Napoleont az említett cím és méltóság megadására hangolni törekedtek. A császár felelete kurta és éles volt: «Ha az ember a ti óhajaitokat végighallgatja, azt gondolhatná, hogy mi a koronát boldogult atyánktól örököltük». Karolin elájul. Ez hatott. Napoleon mindent megígért. Erre azután megnyugodtak valamennyien. A «Moniteur» pár napra rá hivatalosan is közölte ezen legújabb kitüntetést. Arról persze nagy bölcsen hallgatott, hogy mik voltak ennek előzményei.

Nagyzás, törtetés rang és méltóság után, büszkeség és gőg ismeretes és jellegzetes vonásai a megromlott emberi természetnek; innen magyarázható a sok pózolás, mesterkélt, negédelt előkelőség, mely annyira magán hordja a keresettség bélyegét, hogy már messziről felismerhető; önként kínálkozik ilyenkor a jóakaró tanács: hagyja abba, kérem, nem jól áll ez magának! De hát ilyen nem lehet ám megmondani. Valamivel jobban fest a helyzet, ha a vérbeli arisztokrata adja a distinguált, zárkózott előkelőt; ezt jobban értem, meg tudom magyarázni s mentségére egyes körülményeket felhozni, melyek indokoltá teszik az elnézőbb kritikát. Nem oly bántó az, ha valaki nem alázatos; megszoktuk már, hogy e szép erényt csak kevesekben tisztelhetjük; de a gőg, a feltűnő nagyzás, az nemcsak visszataszító, undorító, hanem szálnalmas is.

Lig. szent Alfonz egyik művében olvashatjuk, hogy valami igen magasrangú úr nőül vett egy szegény szolgálot. De föltételül szabta, hogy kopottas viganóját a szalon egyik szögletében nyílt helyen fogja tartani emlékeztetésül előbbi alacsony sorsára; így védve lesz a gőg és büszkeség kísértései ellen. Keserű orvosság ez, de hathatós. Velem együtt sokan, ha mindig szem előtt tartanók, hogy bölcsőnk nem nagyúri lakban ringott, azt hiszem, alázatosabbak volnánk. De hát az ember emlékezetéből hamarabb el-eltűnedeznek azok az emlékek, melyek alkalmasak a megalázkodás érzetének felkeltésére; ellenben el nem felejtjük a jót, a kedvezőt, az előnyöset, azt inkább hangoztatjuk, arról el-elbeszélgetünk, mintha csak öletszerűen jutna eszünkbe.

Napjainkban különösen óvatosaknak kell lennünk a czimzések megválasztásában. Alig bocsátják meg, ha nem nagyságoljuk azt, kit tulajdonkép, jogszerint meg sem illet e cím. Minden kalapos hölgy: Nagysága, főleg, ha cselédje van. Tudom, hogy ezen általánosítás alól is vannak tiszteltreméltó kivételek. Ne legyünk elfogultak. Sok alázatos, jó lelkű jellemet

ismerhetünk, kiknek inkább volna okuk rátartósaknak lenni; elvégre, ha egy valóban előkelő azt tartja magáról, hogy ő tényleg előkelő, ez még nem gőg, nem nagyzás. Az ilyen alázatosabb lehet, mint az, ki alázatos akar lenni a maga ferde felfogása szerint. Azt mondja a Szentírás az ilyenről: nequiter se humiliat; alakoskodva alázza meg magát. Ez a lelki életnek beteges jelensége; főleg az olyanoknál található fel, kik kevés fáradtsággal nagy lelki előhaladást akarnának feltüntetni, s a rövidlátókat nem ritkán meg is tévesztik. Nem csoda, hisz még a jól utánzott hamis pénzt sem lehet egykönnyen megkülönböztetni az igazitól. A lelki életben ép úgy megtalálható a nagyzás, mint a társadalmi életben; ez is, az is képmutatás; egy Strassnoff diplomatának adta ki magát, pedig szédelgő volt, egy Voigt mester kapitánynak, pedig varga volt, egy harmadik ezredorvosnak, pedig péklegény volt, vagy mi; leleplezték mind a hármat; az embereket könnyű félrevezetni, de az is igaz, a turpisság előbb-utóbb kiderül. Ismertem valakit: bárónak adta ki magát, pedig csak a neje volt bárónő; más valaki oly ügyesen tudta adni az előkelőt, hogy valami grófnőt sejtettek benne, pedig valami szegény falusi «őstermelő» volt az atyja, ki szabad óráiban nem veté meg a szőlő karcos nedvét s ily szabad órái gyakoriak valának.

Legyünk azért mindig természetesek, alázatosak, tettetés nélküliek. Senki sem kívánja tőlünk, hogy külsőleg, ruházatban vagy modorban, elhanyagoljuk magunkat. Nem szabad felejtenuk, hogy nagy a mi emberi méltóságunk; Isten fiai vagyunk, habár csak kegyelemből is; Krisztus testvérei vagyunk, habár érdemtelenül. Bennünk az Isten képmása, bennünk az isteni szikra, mely fölér minden születési és pénzarisztokráciával; becsüljük meg ezt a nagy méltóságot; erre legyünk rátartósak, hogy úgy fejezzem ki magam; ezért tehát csak egy Istent imádjunk, egynek szolgáljunk, egyet szeressünk mindenekfölött, csakis ennek kegyeit keressük, ennek kedvében járunk. Ez a ker. felfogás bizonyos önérzetes alázatot kölcsönöz nekünk, nem leszünk «stréber»-ek, nem leszünk lakájok, sem mások uszályhordozói.

Nézzük a szentségi Jézust, ki végtelen alázatosságában is hangoztatta, hogy ő király, szívünk királya, hogy ő az Isten Fia, s hogy ég és föld elmulnak, de az ő igéi el nem mulnak. Megalázta magát, midőn az igénytelen kenyér színében lakozik köztünk, előre látta a sok méltatlan bánásmódot, a sok szentségtörést, előre látta az Oltáriszentség gyakori elrablását, megbecstelenítését; mégis: nem állott el szándékától; a világ végezetéig ily igénytelen külszínben akar közöttünk maradni, hogy méginkább igazolja magát, ki azt mondotta: Tanuljatok tőlem, mert szelid és alázatos szívű vagyok. Igaz ez, kétségkívül igaz; egy szavára elhinném az Úrnak, de ő maga mindent be akar bizonyítani. Megtette ezt is. Tanuljunk hát alázatot

tőle; sok alkalom kínálkozik erre, ragadjuk meg azokat s ne méltatlan-kodjunk. Megszólnak bennünket, hallgassunk; észre nem vesznek bennünket megvetésből, viseljük el békétürellemmel; gőgös, modortalan, ildomtalan bánásmódban részesülünk, szenvedjük el, tűrjük el; czikkeket irunk s kompromittáló sajtóhibákkal jelennek meg, azért ne veszítsük kedvünket, félremagyarázzák jószándékainkat, törekvéseinket: se baj! csak az Úr Jézus szeressen s áldjon meg minket, ez maga elég, a többi, mi Istenen kívül van, mind együttvéve is kevés, nagyon kevés, füst! *Tichy Sándor C. M.*

Falusi képek.

1. *Virágdísz az oltáron.* «Támogassatok engem virágokkal!» — hangzik az Úr Jézus kérő szava. Városban, ahol virágkereskedés van, az Úr e kérését könnyen teljesíthetjük. De hát faluhelyen!? A szeretet találékony. Egy vágmenti faluban kora tavasztól késő őszi virágdíszben pompázott az Úr háza. A pásztorleányok és a pásztorfiúk erdőn-mezőn virágot szedtek s ezeket haza hozták, ahol néhány ismétlőiskolás leányka csokorba kötötte s az oltárra helyezte. Voltak cserépvirágok is a templomban. Az ismétlőiskolában a tanító s a káplán némi útmutatást adott a gyermekeknek a könnyebben tenyészthető cserépvirágokról; szavuknak volt is foganatja, mert nem volt ház, a melynek ablakát legalább 2—3 muskátli nem ékesítette volna. E cserepeket vásár- és ünnepnap a templom mellé hozták, s ezeket a már begyakorlott ismétlőiskolás leányok izlésesen az oltárra tették. Vasárnap délután pedig leszedték s újból eljött a tulajdonos s virágját haza vitte. A leánykák gondozták a templomot, azt kisöporték s az oltárokat leporolták, igazi kis «*diakonissák*»-nak neveztük őket. E leánykák eszünkbe juttatják azokat az evangéliumi asszonyokat, akik az Úrnak szolgáltak.

2. *Úrnapi oltárok.* Egy esztergomegyházmegyei községről olvastam, hogy ott Úrnapija előtti szerdán a falu legmódosabb legényei csengős és felpántlikázott lovakkal hozzák az erdőből az oltárokhoz szükséges zöld gallyakat. Jól teszik, hiszen nem földi királynak készítenek hajlékot.

3. *Szép szokás.* Nagydivény (Trencsén vm.) anyaegyháznak Szedernye nevű községében igen épületes módon fogadják az Oltáriszentséget vivő papot. Ha papért mennek, erről tud az egész község. Őrt állítanak a falu végére, a ki vigyáz, mikor jön már a pap. Meghúzza a falu kis harangját, s e jelre sokan sietnek a falu végére, ahol égő gyertyákkal és fáklyákkal várják a legszentebbet s az Oltáriszentségről szóló énekek zengedezése közepett kísérik végig az Úr Jézust a beteg házához. Igen meghatározó és épületes egy szokás.

Krasznayánszky János.

MÁJUSI GYERMEKÉNEK.

I.

Szűz Máriánk, köszöntenek
Kis hiveid, a gyermekek!
Mint estharang, úgy cseng szavunk,
Midőn neked hálát adunk,
Mennynek fehér liloma,
Május királyné Asszonya!

II.

Már elpihent a völgy, halom,
Susog az esti fuvalom...
Szárnyán viszi szívünk dalát
S az égbe neked adja át,
Mennynek fehér liloma,
Május királyné Asszonya!

III.

Egy csöndes est kis életünk,
Tenálad majd hajnalt lelünk,
Hiszen alvó földünk felett
Holdként virraszt őrző szemed,
Mennynek fehér liloma,
Május királyné Asszonya!

Szepessy László.

A szabad Bulgáriában.

A gyakori áldozás apostolai.

(Befejezés.)

PANTÉLIEMON visszaemlékezve Drinápolyra, elhagyta Thasost, hogy lássa a várost, a hol gyermekkorát töltötte. Csak egy bot volt nála, de egy keleti embernek, egy szerzetesnek ennyi podgyász is bőségesen elég. Enni valót talál mindenütt: éretlen gyümölcsöt, tök- vagy dinnyemagot, nyers zöldséget, mindaz jó neki; kenyeret is könnyen kap, a vizet sem kell drága pénzen venni. Szállás is akad télen a gyékény szélén a tűz körül, ott horkolnak együtt jól felöltözködve — nyáron pedig minden bokr szállást ad.

A thasosi remetét könnyen ki lehetett elégíteni. Nem volt másra gondja, minthogy a szent áldozás után való égő vágyának eleget tehessen. Drinápolyban székel az érsek s a templomokra jobban felügyelnek, mint másutt.

Végre talált egy öreg papra Ildirim városrészben. Seraphin volt a neve; az igaz, hogy csak a neve volt angyali.

A szerzetes ajánlkozott kis gyermekek tanítására; vállalkozott arra, hogy énekel és szolgál a templomban. A pap fölfogadta, kezdetben azért, mert ez nagy megtakarítás volt sovány erszényére nézve, de később a szegény szerzetest erényei, szeretetreméltósága miatt nagyon megkedvelte, nem egyszer készítette el időről-időre a mennyei eledelt, sőt egy áldoztató kelyhet külön Pantéleimon számára tartott fön.

Seraphin azonban kevésbé volt papi erényekkel ékes. Templomát elhanyagolta s elég ritkán misézett.

— Hogyan lehet az — kérdezte tőle a szerzetes, hogy irántam oly jó vagy, magad pedig nem használsz föl azt a drága kincset, melyet nekem nyújtasz. Ott vagy a tűz körül, mellette élsz, miért nem melegszel föl általa?

Ilyen buzdításokra végre is kezdett változtatni életmódján Ildirim lelkésze. Gyakrabban misézett, a templomra több gondot fordított, a hívek egyre jobban jártak, megtöltötték. Az öreg Seraphin már nemcsak vasárnap, hanem buzgóságból hétköznap is misézett. Hibáit is lassankint elhagyta.

Egy téli este belépett azon szobába, mely Pantéléimon czellájául szolgált. Ott találta a szerzetes thasosi régi tanítványait, a kik eljöttek Drinápolyba Pantéléimont meglátogatni.

— Atyám — mondá neki a pap — úgy látom, hogy sem neked, sem társaidnak nincs köpenye ily hideg időben, ime itt van egy kevés pénz, nekem nincs rá szükségem, vegyetek magatoknak felsőruhát. És átadott nekik öt török livre-t. (Egy livre körülbelül 23 korona).

Mindnyájan csodálkoztak ezen meglepő bőkezűségen. Pantéléimon rögtön válaszolt:

— A mi Urunk áldjon meg téged, hogy ily szeretettel gondolsz reánk, de nem fogadhatom el az öt livre-t. Itt a te plébániád területén van sok szegény öreg özvegy, kik kevésbé szoktak hozzá a nélkülölözésekhez mint mi, te vagy a pásztoruk. Menj, oszd ki köztük a pénzt és megörvendezteted szívüket s a mi Urunk szívét.

Seraphinra ez annyira hatott, hogy folytatta a mit megkezdett, szétosztotta mindenét és kérte Pantéléimont, vegye föl tanítványai közé. Ő volt az első szerzetes áldozópap Soudjaki és Mostratli monostorban. Követte mesterét a katolikus egyházba és ottan is halt meg, mint ő a gyakori áldozás apostola.

Hitterjesztés Lapjai.

Röptében a nagy világ körül.

Budapest. Hírek a központból. A központi Oltáregyesület választmánya 1909 márczius hó 15-én rendes havi gyűlését tartotta Kápter Károly prelátus-igazgató és őrgrof Pallavicini Edéné elnöklete alatt. Jelen voltak a választmány tagjai. Igazgató jelenti, hogy Hornig Károly báró veszprémi püspök 1000 koronát, Samassa József egri érsek 500 koronát és Szmrecsányi Lajos püspök 200 koronát adományozott az Oltáregyesületnek s indítványára a választmány a nagylelkű adakozóknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Majd a Ferencváros elhunyt plébánosának, Kurtz Vilmos apátnak érdemeiről emlékezett meg s a gyűlés határozatából márczius hó 16-án

reggel 9 órakor az elhunyt plébánosért az Örökimádás templomában engesztelő szentmise-áldozat mutatott be. Ezek után igazgató az Országos Katolikus Szövetség római zárandoklatára hívja föl a tagokat. Határozatba ment, miszerint a központi Oltáregyesület arra fogja *fölkérni a vidéki egyesületeket, hogy főleg fehérműveket küldjenek be a központba, mert ezekben van legnagyobb hiány. Célyszerű mintákkal, méretekkel s mindenmű fölvilágosítással készséggel szolgál az Oltáregyesületi kézimunkák központi vezetősége Budapest, IX., Üllői-út 77.* Végül Kiss Aladárné másod-előknő tett jelentést és az 1909. évben ajándékokra szánt 6830-40 korona költségvetés jóváhagyását kérte. Igazgató jelenti, hogy április havában a közös oltáregyleti ájtatosság husvét hétfőjén április 11-én fog megtartatni.

A nagybőjti időben a gyakori áldozás nagy lendületet vett az Örökimádás templomában. A szentséglátogatások mindig sűrűbbek. A templomban jelenleg naponként három szentmise mondatik. A nagybőjt csütörtöki napjain Káner Károly prelátus tartott szentbeszéd-ciklust. Leleki-gyakorlatok voltak külön a választmány és terjesztők, külön az oltáregyesületi tagok, majd a budapesti francia kolónia, végül fiatal leányok számára. A környékbeli patronageok és a IX., Bokréta-utcai munkásnő otthon tagjai tömegesen járultak a templomban a szentségekhez. A nagyheti szertartásokat Makay Lajos hitoktató végezte, a föltámadási körmenetet Káner Károly prelátus tartotta az Örökimádás templomában.

Márczius hó folyamán Izabella főhercegnő tett látogatást udvarhölgyével az Örökimádás zárdában. A pénteki munkaórákon dr. Mihályffy Ákos egyetemi tanár tartott szakszerű és vonzó s nagy érdeklődéssel látogatott előadásokat. *Április 19-étől 23-áig dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök tartott az Oltáregyesület nagytermében konferenciákat.*

Az aradi oltáregyesület jubileuma. Mult hóban ünnepelte meg egy éves évfordulóját az egyetlen aradi katolikus kulturegyesület, az aradi Oltáregylet. Az egyesület elnöknője özv. Hauser Károlyné, az alelnöknők, a választmányi tagok s mintegy 30 előkelő hölgy kíséretében megjelent dr. Lakatos Ottó minorita rendfőnök igazgató és Szentiványi Károly, az egyesület megalapítója előtt s meleg szavakkal ecsetelte ama sikereket, melyek az egyesület emez s fáradhatlan vezetőférfiai által elért rövid egy évi fönnállása alatt s megemlékezett ama kulturmisszióról, a melyet az egyesület a vallási, erkölcsi s társadalmi élet terén elért. Szentiványi Károly hosszabb beszédben válaszolt özv. Hauser Károlyné elnöknőnek s a hölgybizottságnak, melyben további lelkes munkásságra buzdított s az egyesület ügyét további pártfogásba venni ajánlotta, mert a város keresztény társadalma oly nehéz társadalmi átalakulás előtt áll, melynek sikeres megvalósítása az Oltáregyesület tagjainak buzgó munkálkodásán is mulik.

Sürgette különösen a Háziasszonyok szövetségének megalakítását s a patronageok létesítését, mely a társadalmi élet minden terén nagy s mélyreható keresztényi föladatokat valósított meg. A hölgybizottság szép csokorral is kedveskedett az egyesület vezetőférfiainak.

Budapest és Bukarest. Az oltáregyesületi jubileum. A Központi Oltáregyesület választmánya április 19-én délután 4 órakor rendes havi gyűlését tartotta Kápter Károly preláthus-igazgató és Kiss Aladárné elnöklete alatt. Jelen voltak a Reparatrix-zárda főnöknője, gróf Zichy Nándorné, báró Vécsey Józsefné, Heinrich Ferenczné, Selmayer Kálmánné, Koch Ferenczné, stb.; jegyző: Makay Lajos. Az igazgató az Örökimádás-templom diszítéséről és az imaórák újabb rendezéséről tesz jelentést. Indítványára a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavaz Balás Lajos rozsnói püspöknek, ki hivei gyűjtéséből az Oltáregyesületnek 1100 koronát és az Örökimádás-templom számára 53 korona 44 fillér összeget küldött be az egyesületi központba. Majd Metzhammer bukaresti érsek ajánlásával beküldött kérvényt ismerteti, melyben az ottani 700 növendékkel bíró magyar iskola egyik helyisége számára kápolnafölszerelést kér. Az egyesület ezzel hazafias missiót is teljesít s az ügy lebonyolítására Várady Árpád püspököt kéri föl, ki e napokban Bukarestbe utazik. Ezek után igazgató Reviczkynek az «Oltáriszentség» című kitűnő művét ajánlja terjesztésre; jelentést tesz a gyakori áldozás ligájának ügyéről és az Oltáregyesület ötvenéves jubileumáról. A jubileumot hármass bizottság készíti elő: a kiállítási, a kongresszusi és liturgikus bizottság. Az 1909. november 6-án megnyitandó kiállítás technikai szervezését Kiss Aladárné másodelnöknőre bizza a választmány. A gyűlés vezetésével Kápter Károly preláthus az oltáregyesületi terjesztő nőknek tartott konferenciát a gyakori áldozásról. A főczél a mindennapi áldozás; de átmeneti időt kell teremtenünk s a mire legközelebb törekednünk kell, az a rendszeres vasárnapi és ünnepnap i áldozás.

Személyi hírek. Dr. Rojny Ferencz szepesegyházmegyei oltáregyesületi megbízott kanonokká neveztetett ki s helyébe az Oltáregyesület egyházmegyei megbízottja dr. Dolyák Pál theologiai tanár lett. Rainer János egyetemi tanár és családja az Örökimádás temploma számára értékes mise-mondó ruhát adományozott. Az adományozók kifejezett kívánságára a nagy iparművészeti értéket képviselő ruhákban ápr. 19-én vasárnap mondotta az első szentmisét gróf Mailáth Gusztáv Károly erdélyi püspök, mely alkalmal a közönség soraiban jelen voltak az Oltáregyesület tagjai is.

A Királyhágón túl. A kolozsvári Oltáregyesület évenként szokásos kiállítása ezen évben is igen szép tanubizonyságát adta, hogy az egyesület tagjai igaz buzgalommal, szent meggyőződéssel és idealizmussal igyekeznek az egyesület magasztos céljának megfelelni. A kiállítás április hó 4-én, virágvasárnapján nyílt meg. A megnyitás szentmisével kezdődött,

melyet Komáromy Dezső kegy. r. theol. tanár, prefektus, az egyesület titkára mondott, s mely alatt a katolikus polgári leányiskola növendékei szép egyháziénekeket énekeltek. Utána Hirschler József dr. praelatus; kanonok, plébános, az egyesület igazgatója mondott gyönyörű, magas-szárnyalású beszédet, lelkes szavakkal buzdítván mindenkit az Oltáregyesület magasztos céljainak megvalósítására és azon apostoli misszió teljesítésére, hogy minél többen érezzék át szívből és hirdessék nemes példával az egyesület fölséges jelszavát: «Áldassék és dicsőíttessék mindörökké a leg-méltóságosabb Oltáriszentség!»

A beszéd után megáldotta az igazgató a kiállított tárgyakat. A kiállítás közel nyolcezer koronát képviselt. Az O. E. tizenhat kérvényt elé-gített ki. Ezt az eredményt és nemes buzgalmat látva, mindenki csak szent kötelességének tarthatja, hogy tehetsége szerint előmozdítsa az Oltáregye-sület magasztos érdekeit.

A bűnözés világából. Jelentettük már, hogy ismeretlen tettesek kirabolták a rozsnyói székesegyházat. A templomablót elfogták Borzova községben, a hova az öt üldöző csendőrök elől menekült. Az illető Gömörmegye, harmaczi illetőségű Tokar nevű, rovott életű, fegyházviselt ember. Ő rabolta ki a pelsüci, putnoki és több más templomot. Találtak nála külföldre szóló földadó vevényeket. Sajnos, a régi, Mária Terézia korából való 2000 korona értékű szentségtartót és áldozási kelyhet már darabokra törte és a licsei erdőben a hóba dobta. Nagyhét szerdáján a csendőrök az olvadó hóban megtalálták a drága maradványt.

Az adanai vérengzések. Az ozmán birodalomban dúló forrongások új vértanukat szereztek az Oltáriszentségnek. Több tízezerre rúg a vértanuk száma. A templomok romokban hevernek, az oltárok kifosztva, az Oltáriszentség az üldözöttek között. Pedig az örményországi Adana a legméltó-ságosabb Oltáriszentségnek kedvencz tartózkodási helye volt. Az örmények lánglelkű apostola, Terzian püspök másfélévtizeddel ezelőtt meghonosította Adanában és Czilicziában, szent Pál apostol szülőföldén az Oltáregyesületet s a brüsszeli egyesülettel karöltve a belga missziók adományából Örmény-ország hegyei között fényes oltáregyesületi kiállítást rendezett, melyet a fátyolosarcú török nők is megcsodáltak s azt mondták, ha a muzulmán társadalom nem volna oly zsarnok, mindjárt katolikusokká lennének. Terzian püspök szent Pál példáját követve bejárta Örményország hegyeit s a hol megfordult, misézett a szegény népnek, mely sokszor évekig nem hallgatott misét. Egy alkalommal beért egy örmény faluba, hol eleinte egy zsbárus bódében misézett; utóbb a nép kérte, hogy misézzon a teme-tőben. Megtette. Majd a környékbeli pásztorok jöttek el hozzá s kérték a püspököt, hogy engedje meg nekik is a misehallgatást. A püspök nagyon örült s valamennyit összehivatta; csak egy volt a bökkenő: a jó pásztorok

nem hagyhatták a hegyek között ezerre menő nyájaikat, elhozták tehát azokat is a szentmisére; az angorakecskék, juhok és bárányok ezrei környékeztek az oltárt, hol a püspök misézett. Kecskemegés, báránybégetés volt ottan, de ez nem zavarta a pásztorok miséjén jelenlevő áhitatos tömeget, kik az Isten bárányát jöttek imádni s magukhoz venni.

Ország-Világ. Szombathelyről jelentik, hogy a városszalónaki római katolikus templomot a kultuszminiszter műemlékké nyilvánította és elrendelte annak restaurálását. A nagysomkuti régi templomot Szatmár vármegye bizottsága megvételre ajánlja a belügyminiszternek, hogy azt fogházzá alakítsa át. A szatmári Oltáregyesület márczius közepén alakuló gyűlést tartott, melyen Farkas Edith alapítványi hölgy is jelen volt s a szociális tevékenységnek az eucharisztikus mozgalmakkal való egyesítéséről tartott lelkes beszédet. A telepítési törvényjavaslat eucharisztikus körökben sok megbeszélés tárgya lett, mert a földművelésügyi minisztérium javaslata nem biztosítja az új telepeken a templomok építését. Veszprémben óriási tűzvész volt, a ferenczrendiek temploma leégett, a torony ledőlt, a harangok elolvadtak. A budapesti egyetemi templomban központi fűtést alkalmaznak; a főváros templomai közül eddig csak az Örökimádás templomnak, a Szent István bazilikának és a királyi várkápolnának volt légfűtése. Prága városa elhatározta, hogy a város összes templomait fűteti; legelőször a Teinkirche-ben tettek próbát. Melegük van a lengyeleknek is; a templomokban nemzetiiségi harczok forranak. Wilnában, Orosz-Lengyelország egyik püspöki városában a templom a legmesszebb menő tettelegességek színhelye, mindenütt nemzeti istentiszteletet akarnak nemzeti nyelven. Oroszország pártolja a mariaviták szektáját. Ennek az új felekezetnek Lengyelországban 100.000 tagja van; papjaik szürke ruhát hordanak mellükön egy himzett szentségtartóval; féktelenkedéseik, zajongásuk és erkölestelen üzelmeik miatt X. Pius pápa kiközösítette őket. Franciaországban is tovább tart a kulturharcz. A fát már ledöntötték, most a gyökerét akarják kiirtani. Egy publicista azt indítványozta, hogy a templomokat, mint államtulajdont adják ki szertartásos célokra megszabott időben az összes felekezeteknek, sőt a szabadkőműveseknek is. Erre a gondolatra pedig úgy jöttek a szabadkőművesek, hogy épen nemrégiben ők vesztették el egyik «templomukat». Auche városában Ricard püspök az ottani szabadkőműves páholy épületét templommá szentelte és azt az eucharisztikus Úr Jézus szentséges szívének ajánlotta. Aranybetűkkel ott ragyog homlokzatán: Au Sacré Coeur de Jésus. Különben a francia kormány nem is olyan nagy ellensége egy szentmisének, már tudniillik akkor, a mikor kizárólag anyagi haszna van belőle. Hiszen már a hűgenotta IV. Henrik is fölállította a francia állambölcsesség jelszavát, hogy ha már kell, Páris megér egy misét. Tessék csak hallani. Nemrégiben Provigny asszonyság arcueilli birtokát hagyta

Páris városára tíz millió frank jövedelemmel; a város építsen belőle egy szegényházat, de legyen benne apáca, kápolna és szentmise. És meglett. Sokan azt gondolják, hogy Párisnak sok a temploma; aránylag kevés; 3 millió lakosra 70 templom esik; Bécs túlszárnyalja. Itten 1½ millió lakosra 76 templom és 74 kápolna esik. Hát még New-York. Ennek 4 millió lakosa közül csak 2 millió katolikus és ennek kerek 250 temploma van. Amerikában különben most egy eucharisztikus pörösködés kavarta föl a szenvedélyeket: James Cavanagh ir származású gazdag amerikai ember 5000 dollárt hagyott misealapítványra; a wisconsini törvényszék az Istenre irigy rokonok pereskedésére a végrendeletet megsemmisítette.

Liliomok lilioma.

AZ OLTÁRISZENTSÉG és a költészet egy forrásból származik. A képviselő let csodálatos ereje és a szeretet bősége kellett ahhoz, hogy az isteni szív az Oltáriszentség csodáját kigondolja; ilyen a vallásos költészet is. A teremtmény képzelete és a megváltó szeretete csendül meg minden szóban, mint Dávid király Zsoltáraiban, ki a seregek ura templomának árnyékában Istentől ihletve zengette el énekét. Ez az isteni szeretet, ez az örökimádás ihlette a liliomok liliomának, a názáreti szűznek megének-lőjét. Názáret, e szó annyit jelent, virágok városa. Jézust az eucharisztikus gyermeket, a mennyből lehullott tiszta búzát virágok környezték élete zsenge éveiben s később is szerette őket, most is ott vannak oltárain. Szerette a liliomot, melyek szebben vannak felöltözve, mint Salamon minden dicsőségében s szerette a liliomok liliomát, a szent szűzet, kiről az énekek éneke megénekelte: Te vagy a mezők ékes lilioma. Azt mondják a virágok között szimpatia létezik: egyik virág a másikhoz vonzódik. Így vonzódik a liliomok lilioma Jessze törzsének virágához az eucharisztikus Jézushoz. Az Oltáriszentség imádása és a Mária-kultusz egy talajból nő ki; a két virág gyökerei egybefonódnak. Azért is üdvözljük örömmel Szepessy Lászlónak verseskötetét* egy eucharisztikus lap hasábjain; mert aki elolvassa a kötetet, eucharisztikus órákat él át kertjének lugasában, vagy szobájának csendjében, ahol olvassa. Szűz Mária az élő imádság; a ki az ő lelkével foglalkozik, megtanulja imádni az Istent, nemcsak templomok szentélyében az örökmécs előtt, de a természet bűvös-bájos ölén, s a világ zajában is fel fogja találni az eucharisztia áldásait: a szív

* Szepessy L. Liliomok lilioma. Máriadalok könyve. Budapest, 1909. Szent-István-Társulat.

békéjét. Így üdvözli Szepessy lírája is „*dalainak királynéját*» az eleven imát, kiről csodálattal zengi: Talán a hófehér apácák imája öltött alakot. S minél jobban megismeri a liliomok liliomát, annál nagyobb elragadtatással mondja: Ó, nem, nem ékít semmi földi, Árnyalna az csak tégedet: Mely az eget, földet betölti. A szépség szivedből ered. S e szív a szívtelen világért dobogni nem szűnik soha... Ő, ki az örök szeretetet hozta a világra, szerette pártfogoltjait, a szenvedőket. Megérti az embernek s a nemzetnek szenvedéseit. *Magyar szabadságért* lelkesül a költő s midőn a Dunántúl klasszikus magyar talaján saját szülőföldjén elvonulnak képe előtt a régi dicsőség napjai, — hisz ezen a vidéken segítette meg először a kisdedet tartó égi szűz Szent István királyt, akkor a kurucz idők mélabús siralmas hangján rezdül meg a kérés: Ki ismered Magyarország szive dobbanását, Nagyasszonyunk, óh, hallgasd meg, néped óhaját! Hiszen ő *Magyarország örök királynéja*, minden magyar hajlék az ő hű szent oltára. Ő megérti a szenvedő hazát, megérti *Magyarország sebeit*. Szegény Magyarország! Sebekkel van tele, Mint keresztfán függő Fiad szent kebele. A szentséges szent szűz Mária megérti a *haza panaszát*, tőle kér a költő megváltást, bárcsak megszűnnék a pártoskodás s tarka népségünket egy koszorúba fonná áldott keze, akkor *romlott Magyarországon* régi dicsőségünk vándorló fecskéje visszaköltözik a magyar eresére! Kurucz idők dicsősége megújulva s Jézus hűlő testét sirató szép virág új életet öntene e népbe, mely nem fog gazdaságra és bűnre vágyani, hanem *Szegénységért* fog esdeni, hogy szive gazdag legyen s akkor így fog imádkozni: Te is olyan szegény voltál, mint a mezők lilioma, Mégis méhed lett az Úrnak Szentséges szent szép temploma. A cifraság az idegen máz a magyar szíven, de mindig a gazdag lélek volt igazi isteni adománya. *Kuruczok unokái* vagyunk, hazánk békéjéért, nagyságáért, nemzetünk egyezségéért, az önzetlen kurucz áldozatkészségért, ezekért az igazán dicső eucharisztikus eszmékért őseinkkel együtt Mária lobogója alatt kell küzdenünk.

A ki a magyar rónákon jár s a búzakalászt morzsolgatva egy érett szemecskét fölívág, a búza legfinomabb részében halvány körvonalakat lát, a nép azt mondja rá, ez itt szűz Mária képe, Jézust tartja kezeiben. Ilyen Szepessy költészete is. Magyar, mint a rónák termése, s legnemesebb része ennek is a kisdedet tartó Szűz imádkozó alakja. Egyenes vérbeli leszármazottja ő a fényes kuruczkor Mária lantosainak; amit azok kopogó nyelvükön mondtak el, hazafias buzgó magyar szívvél, ugyanazt mondja el Szepessy a XX. század hangulatos nyelvén bűvös-bajos poézisében.

M. L.

24 f, Koller Éva 2 k, Pláner Antalné 4 k, Papp Lajosné 4 k, Kálmán Györgyné 1 kor., Szabó Teréz 24 fill., Somogyi Julia 24 fill., dr. Tóth József kanonok Szombathely 272 korona, ft. Dessewffy Elemér káplán Rakamaz 76 k 10 f, Stromszki Matild 2 k, Kócán Lászlóné 2 k, Leitner Sándor 5 k, Bauer Margit 2 k, Ducho Júlia 2 k, Huszarik Anna 2 k, Csere Mihály 1 k, Perruchon Teréz 2 k, Székány András és neje 4 k, Győri Gáborné 1 k, Bittner Mária 1 k, Ulicska Jánosné 1 k, ft. Hazay Gyula káplán a békéscsabai és gerendácsi filia tagjai részéről 68 k 80 f, Tóth Sámuel 30 f, Pichler Jánosné 2 k, Flaisits Antónia 1 k, Horváth Mária 24 f, Séner Erzsébet 4 k, ft. dr. Lakatos Ottó az aradi tagoktól 91 k 68 f, Dőry Gézáné a sümegi tagoktól 2 k 60 f, Zecha Lujza 2 k, Takács Karolin 2 k, özv. Payr Lajosné 3 k, Dobronyi Mihályné 20 f, Troppa Emma 2 k, Pachner Irma 2 k, Frindik Etel 60 f, Ottinger Béla 2 k, Liska Mária 4 k, Hausler Márton 2 k, nagys. és ft. Binder András kanonok úr Szatmáregyházmegye területéről 338 k 84 f, Darvasi Andrásné 2 k, Hegedűs Jánosné 2 k, Szőke János és István és Klinkovits Rozália 72 f, Jankó Ernő úr az alistáli tagoktól 25 k, Loós Janka 10 k, Radovits Mária 2 k, Bubrek Károlyné 3 k, Vellay Istvánné 2 k, Davida Erzsébet 4 k, Szvoboda Mária 1 k, Kopanyicsák Mária 2 k, Spitzer Mária 1 k, Kalats Mária 1 k, Ráftl István és neje 2 k, Ernst Béláné 2 k, Koroczky Sámuelné 2 k, Nebel Anna 2 k, Pabst József és neje 2 k, Pabst Karolin és Ágnes 1 k, Soóky Józsefné 2 k, Szvoboda Margit 24 f, Hellebronth Berta 2 k, Sztankovits Eszter 2 k. özv. Bruska Jánosné 2 k, Szabó Mihály és neje 8 k, özv. Lettovics Alajosné 20 f, Michl Alajosné 8 k, Árkosi Teréz 4 k, Kostyál Emilia 3 k, Lajszki Fanny 30 f, Ország Jolán 30 f, Hayek Kálmánné 20 k, Czékus Ferenczné 24 f, Strausz Antalné 24 k, Paulein Klotild 2 k.

Kimutatás az Oltáregyesület céljaira az 1908. év folyamán begyűlt adományokról:

Központi papság 4 k, Alsósztrégova 1 k, Bolyk 50 k, Csoltó 2 k, Deresk 30 k, Divényoroszi 4 k, Egyházasházt 71 k 52 f, Feled 5 k, Forgáchfalva 4 k, Fülel 18 k 86 f, Fülekpüspöki 17 k 95 f, Füleksávolgy 10 k 20 f, Fülekpilis 10 k, Gölniczványa 5 k, Guszóna 1 k, Hidvégyardó 5 k 20 f, Jászomindszent 22 k, Jekelfalva 10 k, Jolsva 2 k, Karancseszki 50 k, Kazár 31 k 28 f, Korompa 53 k, Licze 50 k 64 f, Losoncz 5 k, Méhi 16 k, Murányfalva 2 k 68 f, Nagyrőcze 2 k, Nagyszuhá 39 k 34 f, Putnok 76 k 68 f, Rapp 2 k, Ratkószabadi 6 k, Rimakokova 3 k, Rimaráhó 2 k 30 f, Rimaszécs 6 k, Rimaszombat 10 k, Sajópuszpöki 16 k 27 f, Salgótarján 85 k, Somoskőújfalu 36 k 64 f, Stósz 48 k 06 f, Sütöte 2 k, Szentsimon 16 k, Szomolnok 146 k 72 f, Szögliget 31 k 87 f, Tiszolcz 22 k 80 f, Torna 28 k 64 f, Tornaszentandrás 10 k, Tornaújfalu 35 f, Várgede 23 k, Vereskő 10 korona. Összesen: 1141 korona 65 fillér. Rozsnyó, 1909. április 7. Dr. Beliczky János Oltáregyl. megbízott.

Az Örökimádás templomára adakoztak: Mátyán József 7 k, a *«Tiszántúl» szerkesztősége útján* 332 k 39 f, Győry Ferenczné 1 k, Gregoretz Mária 2 k, Bányai Miklósné 100 k, dr. Prohászka Ottokár 4 k, Hardik István gyűjtése 2 k, özv. Brauch Károlyné 4 korona.

székesfehérvári Oltáregylet által 1909. április hóban kiosztott tárgyak jegyzéke:

Főherczeg József szanatoriumi kápolna Budapestén (külön kérés folytán).
Pacificalé.

Alap. 2 karing, 2 fekete, 2 vörös ministránsruha, lavabokendő.

Csoór és Inota. Csoór. Velum, pulpitus, csengetyűhuzó, oltárterítő. — Inota. 2 vörös ministránsruha, 4 kehelykendő, 5 kéztörölő.

Czecze. Viola casula, bursa, pénzszedő persely, palla.

Sárbogárd. Vörös casula, 2 vörös, 2 viola ministránsruha, viola stóla, palla.

Isztimér és Guttamási. Isztimér. Viola pluviale, velum, ciboriumköpenyke, dupla stóla. Guttamási. Fekete casula, 3 corporale, 3 kehelykendő és 3 kéztörölő, palla.

Felcsuth. 4 ministránsing, velum, tumbatakaró.

Tahitótfalu. Fekete pluviale, tumbatakaró,

Bakonykúti. Ciborium, tabula precum és kézmosó sekrestyébe. Fehér casula, 3 corporale, palla.

Ercsi. (A legszentebb megváltóról nevezett nővérek kápolnája.) Viola casula, öröklámpa, palla.

Moór. Fehér pluviale, 1 alba, 1 karing, fehér stóla, pulpitus, fehér casula, palla.

Szent György kórház helyben. Missale.

Adony. (Kereszt. iskolatestvérek kápolnája.) 1 alba, 1 karing, 3 kehelykendő, 3 corporale, viola casula, palla.

Szent Ferenczrendiek temploma helyben. 2 piros casula, 2 karing, 4 ministránsing, 2 fekete ministránsruha, 1 viola és 1 dupla stóla, ámpolna tálcza, palla.

Felsővárosi templom helyben. Kehely patenával, 6 piros ministránsruha 6 ministránsing.

Pázmánd. Fehér casula, dupla stóla, 1 alba, 1 karing, oltárterítő, 6 kehelykendő, palla.

Zámoly. 2 alba, 2 karing, 6 kehelykendő.

Vaál. Füstölő, 5 viola ministránsruha.

Helybeli szeminárium kápolnája. 1 alba, 1 karing, 12 lavabokendő, 2 kéztörölő, 2 corporale, 2 oltárterítő, gyászmisekönyv, missale, ciboriumköpenyke.

Dinnyés. Viola pluviale, 4 vörös ministránsruha, 1 oltárterítő.

Mány. Pulpitus, 2 viola ministránsruha, zöld casula, 3 kehelykendő, 1 oltárterítő.

Helybeli szent Imre konviktus. Beteglátogatási szelencze, bursa, vörös casula, 1 alba, palla.

Seregélyes. Ciborium, bursa.

Piliszentiván. Fehér casula, palla.

Szemináriumi templom helyben. Áldozási lepel, 1 karing, 1 oltárterítő, portakaró oltár.

Helybeli aggintézet kápolnája. 2 ministránsing.

Pátka. 4 ministránsing.